สรุปข่าวประจำวันที่ 11-17 พฤศจิกายน 2569

ศุภจีติดตามสถานการณ์ข้าว เผยราคาดี สั่งเกษตร ลดต้นทุน-เพิ่มผลผลิตต่อไร่

ศุภจีเป็นประธานการประชุมคณะอนุกรรมการนโยบายและบริหารข้าวแห่งชาติ ด้านการตลาด ติดตามสถานการณ์ข้าว ทั้งราคาและการส่งออก พบราคาอยู่ในเกณฑ์ที่ดี เกษตรกรพอใจ มอบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์หาทางลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มผลผลิตต่อไร่

นางศุภจี สุธรรมพันธุ์ รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ เปิดเผยภายหลังเป็นประธานการประชุมคณะอนุกรรมการนโยบายและบริหารข้าวแห่งชาติ (นบข.) ด้านการตลาด ครั้งที่ 1/2569 ว่า ได้ติดตามสถานการณ์ตลาดข้าว ทั้งด้านราคาและการส่งออก และมาตรการดูแลรักษาเสถียรภาพราคาข้าวทุกชนิดให้มีเสถียรภาพ พร้อมรับฟังเสียงสะท้อนจากเกษตรกรและภาคเอกชน ซึ่งต่างเห็นว่าราคาข้าวในปัจจุบันปรับตัวดีขึ้น อยู่ในระดับที่เกษตรกรพึงพอใจ และจะให้ความสำคัญกับการดูแลตลาดอย่างสมดุล เพื่อประโยชน์ทั้งเกษตรกรและผู้บริโภค

โดยในด้านราคาข้าว พบว่า อยู่ในระดับที่ดีและน่าจะเป็นที่พึงพอใจของพี่น้องเกษตรกร แต่สิ่งที่ต้องให้ความสำคัญเพิ่มเติม คือ การลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มผลผลิตต่อไร่ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยเพิ่มรายได้สุทธิให้แก่เกษตรกร ซึ่งได้มอบหมายให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ดำเนินการ ทั้งเรื่องเมล็ดพันธุ์ ผลผลิตต่อไร่ คุณภาพความชื้น น้ำมัน รวมถึงปุ๋ย โดยประเด็นต่าง ๆ ที่ได้หารือ จะรวบรวมเพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการนโยบายและบริหารข้าวแห่งชาติ (นบข.) ชุดใหญ่ ภายในสิ้นเดือน พ.ย.2569 หรือต้น ธ.ค.2569 เพื่อพิจารณากำหนดแนวทางดำเนินงานต่อไป

นายไชยวิทย์ บัวงาม สมาชิกสภาเกษตรกรแห่งชาติ กล่าวว่า สถานการณ์ราคาข้าวในปัจจุบันเป็นที่น่าพอใจของเกษตรกร เมื่อเทียบกับต้นทุนการผลิตและราคาจำหน่าย ถือว่าเกษตรกรยังสามารถอยู่ได้ แต่ก็ขอฝากภาครัฐให้ความสำคัญกับการลดต้นทุนการผลิต โดยเฉพาะการเพิ่มผลผลิตต่อไร่ รวมถึงการพัฒนาเมล็ดพันธุ์ข้าวที่มีคุณภาพ เพื่อช่วยลดต้นทุนและเพิ่มรายได้ให้เกษตรกร

นายบรรจง ตั้งจิตรวัฒนากุล นายกสมาคมโรงสีข้าวไทย กล่าวว่า ปีนี้ถือเป็นปีที่ดีของเกษตรกรไทยในด้านราคาข้าว โดยราคาข้าวเปลือกทุกชนิดปรับตัวเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปีก่อน โดยข้าวเปลือกหอมมะลิเกี่ยวสด ความชื้น 25% ราคาอยู่ที่ตันละ 13,700-14,000 บาท ความชื้น 15% ราคาจะอยู่ที่ 16,500-17,000 บาท ข้าวเจ้าความชื้น 15% ราคา 10,000 บาท ขึ้นไป ส่วนข้าวเจ้าความชื้น 25% ราคาประมาณ 9,000 บาท และข้าวเหนียวเกี่ยวสด ราคาประมาณ 9,000–9,500 บาท ส่วนข้าวเหนียวแห้งราคา 12,000–12,500 บาท ข้าวทั้ง 3 ตัว อยู่ในเกณฑ์ราคาที่ดีมาก ซึ่งเป็นระดับราคาที่เกษตรกร โรงสี และผู้ส่งออกพึงพอใจ โดยมีปัจจัยสนับสนุนจากตลาดในต่างประเทศส่งผลให้ความต้องการข้าวในตลาดโลกเพิ่มขึ้น ประกอบกับมาตรการสนับสนุนจากภาครัฐ ทั้งการช่วยเหลือด้านต้นทุนและมาตรการสนับสนุนด้านดอกเบี้ย รวมถึงการส่งเสริมตลาดและการส่งออก ทำให้เกษตรกรสามารถจำหน่ายข้าวได้ในราคาที่ดี

นายโชคชัย เศรษฐีวรรณ อุปนายกสมาคมผู้ส่งออกข้าวไทย กล่าวว่า สถานการณ์ส่งออกข้าวในปีนี้ ยังอยู่ในระดับที่น่าพอใจ แม้จะมีสถานการณ์ความขัดแย้งในหลายพื้นที่ของโลก แต่ไทยสามารถขยายตลาดส่งออกและมีตลาดทดแทนเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะมาเลเซียและฟิลิปปินส์ที่กลับมาซื้อข้าวไทยเพิ่มขึ้น และหลายประเทศให้ความสำคัญกับความมั่นคงทางอาหาร ส่งผลให้มีความต้องการนำเข้าข้าวเพิ่มขึ้น ขณะที่ผลผลิตข้าวของไทยอยู่ในระดับที่สามารถแข่งขันในตลาดโลกได้ แม้เดือน ต.ค.2568 ที่ผ่านมา ราคาข้าวไทยเคยอยู่ในระดับต่ำที่สุดเมื่อเทียบกับประเทศคู่แข่งในภูมิภาค โดยข้าวขาว 5% มีราคาอยู่ที่ประมาณ 356 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน แต่ปัจจุบันปรับเพิ่มขึ้นมาอยู่ที่กว่า 510 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน ขอให้ภาครัฐเดินหน้าผลักดันการส่งออกและขยายตลาดอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างความต้องการซื้อและช่วยพยุงราคาข้าวให้เกษตรกร

ที่มา Commerce News Agency (CNA)

พาณิชย์เผยสินค้าเกษตรราคาดีขึ้น ข้าวเพิ่ม 9-55% มัน-ข้าวโพด-ปาล์มขยับแรง

พาณิชย์ เผยราคาสินค้าเกษตรขยับดีขึ้นทุกตัวแม้ต้นทุนเพิ่ม พบราคาข้าวเปลือกเดือน พ.ย.69 เทียบกับ พ.ย.68 ราคาปรับตัวดีขึ้นตั้งแต่ 9-55% ข้าวปทุมธานีเพิ่มสูงสุด มีส่วนต่างถึง 4,477 บาท และเกษตรกรขายผลผลิตได้คุ้มต้นทุนทุกชนิด ส่วนมันสำปะหลัง ราคาเพิ่ม 65.14% ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ เพิ่ม 36.95% ปาล์มน้ำมัน เพิ่ม 16.23% ยันผลผลิตฤดูกาลใหม่ เตรียมมาตรการรักษาเสถียรภาพราคาให้กับเกษตรกรไว้พร้อมแล้ว

นายกรนิจ โนนจุ้ย ผู้ตรวจราชการกระทรวงพาณิชย์ และโฆษกกระทรวงพาณิชย์ เปิดเผยว่า กระทรวงพาณิชย์ได้ติดตามสถานการณ์ราคาข้าวเปลือกในเดือนพฤศจิกายน 2569 เทียบกับเดือนพฤศจิกายน 2568 พบว่า มีทิศทางดีขึ้น โดยราคาขายเฉลี่ยเพิ่มขึ้นตั้งแต่ 9-55% ขณะที่ต้นทุนการผลิต เพิ่มขึ้นประมาณ 8-10% สะท้อนว่าราคาขายปรับตัวเพิ่มขึ้นมากกว่าต้นทุนการผลิต ซึ่งเป็นผลมาจากการปรับมาตรการดูแลจากการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าไปสู่การบริหารจัดการเชิงรุกตามนโยบายของนางศุภจี สุธรรมพันธุ์ รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ ที่มีนโยบายให้แก้ไขทั้งระบบ ตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ ถึงปลายน้ำ และให้ความสำคัญกับการรักษาเสถียรภาพราคา เพิ่มมูลค่าผลผลิต ลดความเสี่ยงจากราคาผันผวน และสร้างตลาดรองรับสินค้าเกษตรอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งได้ขอให้ทางกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ช่วยดูแลเรื่องต้นทุน และผลผลิตต่อไร่ เพื่อเกษตรกรจะได้ประโยชน์เต็มที่

โดยผลจากการดำเนินการ ทำให้ราคาข้าวเปลือกในเดือนพฤศจิกายน 2569 ราคาดีกว่าช่วงเดียวกันของปีก่อน โดยข้าวหอมมะลิ (ความชื้น 15%) มีราคาขายเพิ่มจาก 14,735 เป็น 16,100 บาทต่อตัน ส่วนต่างเพิ่มขึ้น 1,365 บาทต่อตัน หรือเพิ่มขึ้น 9.26% ข้าวปทุมธานี เพิ่มจาก 8,073 เป็น 12,550 บาทต่อตัน ส่วนต่างเพิ่มขึ้น 4,477 บาทต่อตัน เพิ่มขึ้น 55.46% ข้าวเจ้า เพิ่มจาก 6,608 บาทต่อตัน เป็น 9,550 บาทต่อตัน ส่วนต่างเพิ่มขึ้น 2,942 บาทต่อตัน เพิ่มขึ้น 44.52% ข้าวเหนียวเมล็ดยาว เพิ่มจาก 8,683 บาทต่อตัน เป็น 11,950 บาทต่อตัน ส่วนต่างเพิ่มขึ้น 3,267 บาทต่อตัน เพิ่มขึ้น 37.63%

ทั้งนี้ ในส่วนของต้นทุน เกษตรกรสามารถขายผลผลิตได้เกินต้นทุนการผลิตทุกชนิด เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน โดยเดือนพฤศจิกายน 2568 เกษตรกรขายข้าวเจ้าได้ต่ำกว่าต้นทุน ถึง 1,889 บาทต่อตัน แต่ตอนนี้ ขายได้สูงกว่าต้นทุน 202 บาทต่อตัน ข้าวเหนียวเมล็ดยาว ปีก่อนขายได้ต่ำกว่าต้นทุน 1,610 บาทต่อตัน ปีนี้ขายได้สูงกว่าต้นทุน 861 บาทต่อตัน ส่วนข้าวหอมมะลิ และข้าวปทุมธานี ขายได้สูงกว่าต้นทุน ทั้งปีก่อน และปีนี้ โดยขายได้สูงกว่าต้นทุน 3,543 บาทต่อตัน และ 4,083 บาทต่อตันตามลำดับ

ส่วนสินค้าเกษตรสำคัญชนิดอื่น ได้แก่ มันสำปะหลัง ราคาเดือนพฤศจิกายน 2568 เทียบกับพฤศจิกายน 2569 เพิ่มจาก 2.18 บาทต่อกิโลกรัม (กก.) เป็น 3.60 บาทต่อกก. เพิ่มขึ้น 65.14% ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ เพิ่มจาก 6.63 บาทต่อกก. เป็น 9.08 บาทต่อกก. เพิ่มขึ้น 36.95% และปาล์มน้ำมัน เพิ่มจาก 6.84 บาทต่อกก. เป็น 7.95 บาทต่อกก. เพิ่มขึ้น 16.23% ส่วนราคาขายเมื่อเทียบกับต้นทุนการผลิต พบว่า มันสำปะหลัง ปีก่อนขายได้ต่ำกว่าต้นทุน 0.27 บาทต่อกก. แต่ปีนี้ขายได้สูงกว่าต้นทุนการผลิต 1.10 บาทต่อกก. ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ปีก่อนขายได้ต่ำกว่าต้นทุนการผลิต 0.38 บาทต่อกก. ปีนี้สูงกว่า 1.75 บาทต่อกก. และปาล์มน้ำมัน ปีก่อน ขายได้สูงกว่าต้นทุนการผลิต 3.66 บาทต่อกก. ปีนี้สูงกว่า 4.42 บาทต่อกก.

นายกรนิจกล่าวว่า กระทรวงพาณิชย์ ได้เดินหน้าผลักดันการส่งออกข้าว และหาตลาดข้าวเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง เพื่อรองรับผลผลิตที่กำลังออกสู่ตลาด และยังมีมาตรการดูแลราคาข้าว ทั้งการใช้ระบบใกล้เก็บเกี่ยว เพื่อติดตามปริมาณผลผลิต สถานการณ์ราคา เพื่อให้สามารถวางแผนบริหารจัดการได้ล่วงหน้า และยังมีมาตรการรักษาเสถียรภาพราคาข้าวเปลือก ปี 2569/70 ทั้งการชะลอการขาย การให้สินเชื่อรวบรวมข้าว การชดเชยดอกเบี้ยโรงสี เพื่อเก็บสต็อกข้าว การดูดซับข้าวเปลือก และการส่งเสริมข้าวประณีต

มันสำปะหลัง คณะกรรมการนโยบายและบริหารจัดการมันสำปะหลัง (นบมส.) ที่มีนางศุภจีเป็นประธาน จะมีการประชุมในวันนี้ (13 พ.ย.) เพื่อพิจารณามาตรการที่จะนำมาใช้ในการบริหารจัดการสินค้ามันสำปะหลัง โดยมาตรการสำคัญ อาทิ สินเชื่อรวบรวมผลผลิต การชดเชยดอกเบี้ยเพื่อเก็บสต็อก การชะลอการเก็บเกี่ยว การส่งเสริมการแปรรูป เพื่อดูแลราคาให้กับเกษตรกร

ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ได้มีมาตรการดูแลราคาให้กับเกษตรกรแล้ว ได้แก่ โครงการชดเชยดอกเบี้ยสต็อกข้าวโพด โครงการดูดซับผลผลิตผ่านองค์การคลังสินค้า (อคส.) โครงการสินเชื่อรวบรวมผลผลิตผ่านสถาบันเกษตรกร และโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการเพาะปลูก รวมถึงมาตรการเสริมด้านการกำกับดูแลราคารับซื้อโดยกรมการค้าภายใน และการควบคุมการนำเข้าภายใต้เงื่อนไขปลอดการเผาเพื่อลดปัญหาฝุ่น PM 2.5

ปาล์มน้ำมัน มีมาตรการกำหนดราคารับซื้อ และประชุมติดตามสมดุลน้ำมันปาล์มอย่างต่อเนื่อง เพื่อบริหารจัดการปริมาณผลผลิต ความต้องการใช้ ทั้งในภาคการบริโภค การใช้ทำไบโอดีเซล และการส่งออก มีเป้าหมายดูแลผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งระบบ ตั้งแต่เกษตรกร ผู้ผลิต และผู้บริโภค

“กระทรวงพาณิชย์จะเดินหน้าทำงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกหน่วยงาน เพื่อเชื่อมโยงการผลิต การแปรรูป และการตลาดให้สอดคล้องกัน พร้อมเพิ่มช่องทางจำหน่ายและขยายตลาดส่งออก โดยเฉพาะการยกระดับสินค้าเกษตรให้มีคุณภาพและมูลค่าเพิ่ม เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของสินค้าไทยในตลาดโลก เพราะเป้าหมายของกระทรวงพาณิชย์ไม่ใช่เพียงการดูแลให้ราคาสินค้าเกษตรสูงขึ้น แต่ต้องทำให้เกษตรกรมีตลาดรองรับ สามารถขายผลผลิตได้ในราคาที่เหมาะสมกับต้นทุน และมีรายได้ที่มั่นคง การบริหารจัดการจึงต้องทำควบคู่กันทั้งการรักษาเสถียรภาพราคา การเพิ่มมูลค่า และการขยายตลาด เพื่อให้เกษตรกรไทยเติบโตไปพร้อมกับการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ” นายกรนิจกล่าว

ที่มา Commerce News Agency (CNA)

ธ.ก.ส.เร่งกระจายเงินโครงการรวบรวม-ชะลอขายข้าวนาปี ให้ทันฤดูกาลเก็บเกี่ยว

เร่งเบิกจ่ายสองโครงการฯรวบรวม-ชะลอขายกว่า 55,928 ล้านบาทช่วยเสริมสภาพคล่องสหกรณ์และสมาชิก ตามมาตรการรักษาเสถียรภาพราคาข้าวเปลือกปีการผลิต 2569/70 คาดได้เงินภายในสัปดาห์หน้า

นายนิรันดร์ มูลธิดา อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ เปิดเผยว่า ภายหลังคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบมาตรการรักษาเสถียรภาพราคาข้าวเปลือก ปีการผลิต 2569/70 เมื่อวันที่ 20 ตุลาคม 2569 ซึ่งมี 2 โครงการที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์การเกษตรและกลุ่มเกษตรกร ได้แก่ โครงการสินเชื่อเพื่อรวบรวมข้าวและสร้างมูลค่าเพิ่มโดยสถาบันเกษตรกร และโครงการสินเชื่อเพื่อชะลอขายข้าวเปลือกนาปี ในฤดูกาลผลิต ปี 2569/70 เพื่อรักษาราคาข้าวเปลือกให้มีเสถียรภาพ โดยเก็บข้าวเปลือกไว้ในยุ้งฉางเกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรไม่ให้ออกสู่ตลาดพร้อมกันจำนวนมาก ช่วยสร้างเสถียรภาพด้านราคาและเสริมสภาพคล่องให้กับสถาบันเกษตรกรและสมาชิกสหกรณ์

ทั้ง 2 โครงการเป็นไปตามนโยบายรัฐบาลและกระทรวงเกษตรฯที่มุ่งเน้นเก็บข้าวเปลือกไว้ในยุ้งฉางไม่ให้ออกสู่ตลาดพร้อมกันจำนวนมาก ช่วยสร้างเสถียรภาพด้านราคาและช่วยเสริมสภาพคล่องให้กับสถาบันเกษตรกร โดยโครงการสินเชื่อเพื่อรวบรวมข้าวและสร้างมูลค่าเพิ่ม โดยสถาบันเกษตรกรนั้น เป็นการสนับสนุนเงินทุนหมุนเวียนให้สหกรณ์การเกษตร กลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน และศูนย์ข้าวชุมชน รับซื้อ รวบรวม หรือแปรรูปข้าวเปลือกเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม วงเงินสินเชื่อ 15,000 ล้านบาท เป้าหมาย 1.5 ล้านตัน อัตราดอกเบี้ยร้อยละ1 และรัฐชดเชย ร้อยละ 3.50 โดยเบิกจ่ายเงินกู้ถึง 30 กันยายน 2570 และชำระคืนภายใน 31 ธันวาคม 2570

ส่วนอีกโครงการสินเชื่อชะลอการขายข้าวเปลือกนาปี วงเงินรวม 40,928 ล้านบาท เป้าหมาย 3 ล้านตัน รัฐบาลจะรับชำระดอกเบี้ยแทนเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรเป็นระยะเวลา 8 เดือน นับตั้งแต่วันทำสัญญาเงินกู้และไม่เกินวันที่ 31 ธันวาคม 2570 และมีค่าฝากเก็บ 1,500 บาท/ตัน ทั้งนี้ สถาบันเกษตรกรต้องมีสถานะทางการเงินที่เหมาะสมมีประสบการณ์เรื่องการรวบรวมและแปรรูปข้าว ตลอดจนความพร้อมด้านบุคลากรและเครื่องมือในการดำเนินงาน

อย่างไรก็ตามจากข้อมูลกองพัฒนาสหกรณ์ภาคการเกษตรและกลุ่มเกษตรกร ระบุแผนการรวบรวมข้าวเปลือกของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ปีการผลิต 2569/70 มีจำนวนทั้งสิ้น 403 แห่ง ในพื้นที่ 54 จังหวัด ในขณะที่สหกรณ์มีแผนเข้าร่วมโครงการสินเชื่อเพื่อรวบรวมข้าวฯ จำนวน 175 แห่งในพื้นที่ 36 จังหวัด วงเงิน 15,235.69 ล้านบาท และสหกรณ์ที่เข้าร่วมโครงการสินเชื่อชะลอข้าวฯ จำนวน 178 แห่ง ในพื้นที่ 36 จังหวัด วงเงิน 15,006.47 ล้านบาท ได้เข้าประชุมร่วมกับ ธ.ก.ส. ผู้จัดการใหญ่ ธ.ก.ส.รับปากแล้วว่าภายในอาทิตย์หน้า ต้องกระจายเงินจากสองโครงการนี้ออกให้ได้โดยเร็ว ตอนนี้ ธ.ก.ส.ก็อนุมัติเงินเรียบร้อยแล้วผ่านบอร์ดหมดเรียบร้อยแล้ว คาดว่าอาทิตย์หน้าทาง ธ.ก.ส.จ่ายเงินโครงการรวบรวมและโครงการชะลอข้าวได้ทันที โครงการรวบรวมสามารถซื้อแล้วก็ขายต่อได้เลย ส่วนโครงการชะลอข้าว ซื้อแล้วก็ต้องเก็บไว้ก่อน เพื่อรอราคา แล้วเกษตรกรก็ยังจะได้ค่าเก็บรักษาเพิ่มอีก

นายนิรันดร์กล่าวด้วยว่า ตั้งแต่เข้าฤดูเก็บเกี่ยว กรมส่งเสริมสหกรณ์ได้เตรียมสำรองเงินฉุกเฉิน จากกองทุนพัฒนาสหกรณ์ หรือ กพส. วงเงิน 428 ล้านบาท อัตราดอกเบี้ยร้อยละ1 ให้สหกรณ์กู้ยืมไปใช้หมุนเวียนรวบรวมข้าวเปลือกจากสมาชิก ระหว่างที่รอเงินจากโครงการรวบรวม-ชะลอขายข้าวนาปี จาก ธ.ก.ส. วงเงินสินเชื่อไม่เกิน 5 ล้านบาท ยื่นขอได้ที่สำนักงานสหกรณ์จังหวัดทุกจังหวัด แต่หากวงเงินเกินกว่า 5 ล้านบาทก็ส่งเรื่องมาที่กรมฯอนุมัติ ช่วงที่เงิน ธ.ก.ส.ยังไม่ออก เราใช้เงินกองทุนพัฒนาสหกรณ์ เตรียมไว้ 428 ล้านบาท ดอกเบี้ย ร้อยละ1 ให้สหกรณ์กู้แล้วเอาไปรวบรวมก่อนได้เลย ตอนนี้เรากำลังเร่งเบิกจ่ายให้สหกรณ์ที่สนใจเหมือนกัน เกณฑ์เท่ากับโครงการรัฐเลย แต่ว่าเราไม่ได้เสียค่าธรรมเนียมอะไร เมื่อโครงการรัฐออกมาเงินก้อนนี้ ก็สามารถกู้คู่ขนานไปพร้อมกันได้

ที่มา เดลินิวส์

พาณิชย์ดัน ข้าวประณีต เจาะตลาดพรีเมียม ชูข้าวก่ำดอยสะเก็ด เชื่อมธุรกิจหนุนรายได้

กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ เดินหน้าขับเคลื่อนโครงการส่งเสริมและพัฒนาตลาดข้าวคุณภาพสูง ปี 2569 จัดงานเทศกาลข้าวประณีต ครั้งที่ 2 บุกตลาดจริงใจ จังหวัดเชียงใหม่ พร้อมจัดกิจกรรมพิเศษ เกี่ยว กับ ก่ำ (Khao Praneat Visit Farm) ลงพื้นที่สัมผัสแหล่งปลูกข้าวอินทรีย์คุณภาพสูง ณ กลุ่มข้าวก่ำล้านนา ตำบลลวงเหนือ อำเภอดอยสะเก็ด

นางสาวญาณี ศรีมณี รองอธิบดีกรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ เปิดเผยว่า “เทศกาลข้าวประณีต (KHAOPRANEAT Fair 2026)” ณ ตลาดจริงใจ จังหวัดเชียงใหม่ จัดโดยกรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ ซึ่งเป็นการจัดครั้งที่ 2 โดยครั้งแรกจัดที่ วัน แบงค็อก (One Bangkok) การจัดกิจกรรมครั้งนี้เป็นส่วนหนึ่งของโครงการส่งเสริมและพัฒนาตลาดข้าวคุณภาพสูง เพื่อเพิ่มรายได้เกษตรกร ปี 2569 ภายใต้แนวทางการยกระดับข้าวไทยสู่สินค้ามูลค่าสูง

โดยนำจุดแข็งด้านความหลากหลายของสายพันธุ์ ภูมิปัญญาการผลิต และเอกลักษณ์ของแต่ละพื้นที่มาสร้างจุดขาย ควบคู่กับการเชื่อมโยงผู้ผลิตกับตลาดที่เหมาะสม ตามแนวทาง ตลาดนำ นวัตกรรมเสริม เพิ่มรายได้ เพื่อให้เกษตรกรสามารถพัฒนาคุณภาพสินค้าให้ตอบโจทย์ความต้องการของตลาด และจำหน่ายข้าวได้ในราคาที่สะท้อนคุณค่าอย่างแท้จริง

สำหรับเทศกาลข้าวประณีต ณ ตลาดจริงใจ จังหวัดเชียงใหม่ มีกลุ่มวิสาหกิจและเกษตรกรผู้ผลิตข้าวประณีตจากทุกภูมิภาคของไทยเข้าร่วมนำสินค้ามาจัดแสดง โดยมุ่งเชื่อมโยงเรื่องราวจากแหล่งผลิตสู่ผู้บริโภคและตลาด สร้างการรับรู้ถึงคุณค่าของข้าวไทยผ่านประสบการณ์จริง พร้อมเปิดโอกาสให้เกษตรกรนำจุดแข็งด้านคุณภาพ ภูมิปัญญา และเอกลักษณ์ท้องถิ่นมาต่อยอดเชิงพาณิชย์ เพื่อขยายโอกาสทางการค้า เพิ่มมูลค่าสินค้า และสร้างรายได้ที่มั่นคงให้แก่เกษตรกรในระยะยาว

โครงการข้าวประณีต มีเป้าหมายเพื่อยกระดับข้าวไทย จากการขายสินค้าโภคภัณฑ์ทั่วไป สู่ตลาดข้าวพรีเมียม และเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร โดยมุ่งเน้นการผลิตข้าวที่มีความพิถีพิถันตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำ โดยจุดเด่นของข้าวประณีต มีสายพันธุ์ชัดเจน ปลอดภัย เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม มีเรื่องราวและอัตลักษณ์ท้องถิ่น รสชาติโดดเด่น ตรวจสอบย้อนกลับได้

“เราคัดเลือกกลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน สหกรณ์ หรือวิสาหกิจเพื่อสังคมทั่วประเทศ จำนวน 200 กลุ่ม สนับสนุนงบประมาณกลุ่มละไม่เกิน 500,000 บาท สิ่งที่กลุ่มเกษตรกรจะได้รับคือ เงินทุนด้านการผลิตและการแปรรูป (เช่น เครื่องจักรและอุปกรณ์) สนับสนุนด้านการตลาดและการเชื่อมโยงธุรกิจทั้งในและต่างประเทศ” นางสาวญาณี กล่าว

นางสาวญาณี กล่าวต่อว่า นอกจากการแสดงสินค้าข้าวประณีต ณ ตลาดจริงใจ แล้ว ทางกรมฯ ยังได้จัดจัดกิจกรรมพิเศษเกี่ยว กับ ก่ำ (Khao Praneat Visit Farm) ในวันเสาร์ที่ 14 พฤศจิกายน 2569 ณ กลุ่มข้าวก่ำล้านนา ตำบลลวงเหนือ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ ลงพื้นที่สัมผัสแหล่งปลูกข้าวก่ำดอยสะเก็ดในช่วงฤดูเก็บเกี่ยว

ทั้งนี้ข้าวก่ำดอยสะเก็ด ถือเป็นข้าวพันธุ์ย่อยภายใต้ข้าวเหนียวล้านนา (เพาะปลูกใน 8 จังหวัดภาคเหนือ) ที่มีความโดดเด่นอย่างมาก เนื่องจากเป็นข้าวเหนียวดำที่มีปริมาณสารแอนโทไซยานิน (Anthocyanin) มีคุณสมบัติเป็นสารต้านอนุมูลอิสระสูงสุดในบรรดาข้าวก่ำล้านนาทั้งหมด ปัจจุบันกลุ่มข้าวก่ำล้านนา ตำบลลวงเหนือ ดำเนินการผลิตในรูปแบบ เกษตรอินทรีย์ (Organic Farming) ที่ต้องอาศัยความพิถีพิถันขั้นสูง มีกระบวนการจัดการ

ข้าวเปลือกเพื่อรักษาคุณภาพเมล็ดพันธุ์และคุณค่าทางโภชนาการ ทำให้ยังคงเป็นกลุ่มผลิตขนาดเล็ก แต่ได้รับการรับรองมาตรฐานข้าว GI

นางสาวญาณี กล่าวต่อว่า ข้าวก่ำดอยสะเก็ด เป็นกลุ่มข้าวประณีต ระดับเทียร์ 3 (Tier 3) กล่าวคือ มีความสามารถในการปลูกข้าวและเริ่มมีระบบการผลิตที่ดี แต่ยังต้องการการพัฒนาในเรื่องความสม่ำเสมอ หรือกระบวนการต้นน้ำ-ปลายน้ำให้ประณีตยิ่งขึ้น ขณะที่ด้านมาตรฐานและแปรรูป อยู่ในระยะเริ่มต้นของการยกระดับคุณภาพ หรือยังไม่มีระบบแปรรูปและบรรจุภัณฑ์ที่พร้อมแข่งในตลาดพรีเมียม ขณะเดียวกัน การสนับสนุนจากภาครัฐ จะเข้ามาช่วย UpSkill ตั้งแต่การพัฒนาการผลิต การปรับปรุงคุณภาพข้าว การทำบรรจุภัณฑ์ การสร้างแบรนด์ และการเล่าเรื่อง (Storytelling) เพื่อยกระดับจาก Tier 3 ให้ก้าวขึ้นไปสู่ Tier ที่สูงขึ้น

ในมิติของการพัฒนาและขยายผลในอนาคต รองอธิบดีกรมการค้าภายใน ย้ำว่า หัวใจสำคัญของการยกระดับข้าวพรีเมียมกลุ่มนี้คือ การย้อนกลับมาดูที่ต้นทาง แม้จะมีเสียงเรียกร้องให้ขยายพื้นที่ปลูกหรือเพิ่มปริมาณเพื่อให้เพียงพอต่อความต้องการของตลาด แต่ภาครัฐและชุมชนจำเป็นต้องรักษาสสมดุลระหว่างปริมาณและคุณภาพ

นางสาวญาณี กล่าวอีกว่า ภายในงานเทศกาลข้าวประณีต ณ ตลาดจริงใจ ระหว่างวันที่ 12–15 พฤศจิกายน 2569 นอกจากจะมีโซนจำหน่ายข้าวพันธุ์ดีจากทั่วประเทศให้ผู้บริโภคได้เลือกซื้อแล้ว ทางกรมฯ ยังได้จัดกิจกรรม Business Matching เชื่อมโยงระหว่างกลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตข้าวประณีต กับภาคเอกชนในกลุ่มธุรกิจร้านอาหาร โรงแรม และร้านค้าปลีก-ค้าส่ง

ขณะที่ไฮไลต์สำคัญในวันนี้คือ การลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย 2 คู่ ได้แก่ 1.บริษัท มัลลิกาธารา จำกัด จังหวัดสมุทรปราการ ร่วมกับ วิสาหกิจชุมชนโคกหนองนา จังหวัดสุโขทัย 2. บริษัท ลานนา ไรซ์ เทรด จำกัด ร่วมกับ 3 วิสาหกิจ ได้แก่ วิสาหกิจชุมชนเกษตรวิถีเชิงท่องเที่ยวทุ่งนาทอง, วิสาหกิจชุมชนเกษตรแปรรูปข้าวปลอดภัยแบบยั่งยืนแม่จัน และวิสาหกิจชุมชนเกษตรรุ่นใหม่หัวใจอินทรีย์ จังหวัดเชียงราย รวมมูลค่าการเจรจาทั้งสิ้นราว 24 ล้านบาท

“การจับคู่ธุรกิจครั้งนี้ นอกจากจะช่วยเพิ่มช่องทางการจัดจำหน่ายให้แก่เกษตรกรระดับชุมชนแล้ว ยังเป็นการสร้างความยั่งยืนในห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain) ให้ผู้ประกอบการในภาคบริการและอุตสาหกรรมข้าว สามารถเข้าถึงวัตถุดิบคุณภาพสูง ป้อนกลุ่มผู้บริโภคยุคใหม่ที่ให้ความสำคัญกับสุขภาพ สิ่งแวดล้อม และวิถีชีวิตท้องถิ่นได้อย่างตรงจุด” รองอธิบดีกรมการค้าภายใน กล่าว

นางสาวาทินี ศรีวิชัย ประธานกลุ่มข้าวก่ำล้านนา ตำบลลวงเหนือ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ กล่าวกับประชาชาติธุรกิจ ว่า การทำข้าวประณีต (ข้าวก่ำดอยสะเก็ด) ของที่นี่มีความแตกต่างและมีต้นทุนสูงกว่าการทำนาทั่วไปอย่างสิ้นเชิง ตั้งแต่การคัดเลือกเมล็ดพันธุ์ข้าว ผ่านการคัดมือและร่อนอย่างพิถีพิถันเพื่อให้ได้เมล็ดทรงอ้วนยาว สีดำเหลือบน้ำตาลตามมาตรฐาน GI เนื่องจากทำเกษตรอินทรีย์ 100% จึงไม่มีการใช้สารเคมีกำจัดวัชพืช

เกษตรกรต้องใช้แรงงานคนในการตัดแต่งดอกหญ้าที่ปะปนในแปลงนา นำใส่กระสอบแล้วกำจัดออกนอกพื้นที่เพื่อป้องกันการปนเปื้อน ได้ผลผลิตเฉลี่ย 100–200 กิโลกรัมต่อไร่ (สูงสุดไม่เกิน 450 กิโลกรัมต่อไร่) จากพื้นที่ปลูกรวม 12 ไร่ ของสมาชิกกลุ่มทั้งหมด 6 คน รวมผลผลิตทั้งกลุ่มราว 3,780 กิโลกรัมต่อฤดูกาล ซึ่งด้วยคุณภาพระดับพรีเมียม ทำให้สามารถยกระดับราคาข้าวสารบรรจุสุญญากาศจำหน่ายได้ที่ 150 บาทต่อกิโลกรัม ช่วยสร้างรายได้ที่คุ้มค่าท่ามกลางปริมาณผลผลิตต่อไร่ที่ไม่สูงนัก

ที่มา ประชาชาติธุรกิจออนไลน์

NOAA ประเมินโอกาสร้อยละ 60 ที่จะเกิดปรากฏการณ์เอลนีโญรุนแรงระดับประวัติการณ์ในปี 2569

สำนักงานบริหารมหาสมุทรและบรรยากาศแห่งชาติสหรัฐอเมริกา (National Oceanic and Atmospheric Administration: NOAA) ประเมินว่า มีโอกาสเกือบร้อยละ 60 ที่ปรากฏการณ์เอลนีโญ (El Niño) ซึ่งกำลังก่อตัวขึ้นจะทวีความรุนแรงจนถึงระดับประวัติการณ์ และอาจกลายเป็นหนึ่งในเหตุการณ์เอลนีโญที่มีความรุนแรงมากที่สุดนับตั้งแต่ปี 2493 เป็นต้นมา ตามรายงานของ Revista Cultivar

ตามรายงานสถานการณ์ของ NOAA เมื่อวันที่ 12 พฤศจิกายน 2569 พบว่า อุณหภูมิผิวน้ำทะเลบริเวณมหาสมุทรแปซิฟิกเขตเส้นศูนย์สูตรด้านตะวันออกเพิ่มสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ โดยมีค่าอุณหภูมิสูงกว่าค่าเฉลี่ย (Temperature Anomalies) อยู่ที่ 2.5 องศาเซลเซียส ในบริเวณ Niño 3.4, 3.6 องศาเซลเซียส ในบริเวณ Niño 3 และ 4.4 องศาเซลเซียส ในบริเวณ Niño 1+2 ทั้งนี้ NOAA คาดการณ์ว่าปรากฏการณ์ดังกล่าวจะทวีความรุนแรงขึ้นอีก โดยมีแนวโน้มที่จะเกิดเอลนีโญในระดับรุนแรงถึงรุนแรงมากต่อเนื่องไปจนถึงช่วงเดือนมกราคม – มีนาคม 2570

ปรากฏการณ์เอลนีโญที่กำลังก่อตัวขึ้นอาจส่งผลกระทบต่อรูปแบบสภาพภูมิอากาศทั่วโลก โดยอาจทำให้บางพื้นที่ของทวีปอเมริกาใต้มีปริมาณฝนเพิ่มขึ้น ขณะที่ภูมิภาคอื่น ๆ มีความเสี่ยงต่อการเกิดภัยแล้งสูงขึ้น การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวอาจส่งผลกระทบต่อการผลิตสินค้าเกษตร กำหนดเวลาการเพาะปลูก และการเก็บเกี่ยว ซึ่งจะเพิ่มความไม่แน่นอนต่อปริมาณผลผลิตทางการเกษตรและตลาดอาหารโลก

อย่างไรก็ตาม NOAA ระบุว่า ผลกระทบที่เกิดขึ้นจริงจะแตกต่างกันไปในแต่ละภูมิภาค โดยขึ้นอยู่กับสภาพบรรยากาศของแต่ละพื้นที่ประกอบด้วย

สำหรับตลาดข้าวโลก ภัยแล้งที่เกี่ยวเนื่องกับปรากฏการณ์เอลนีโญในประเทศผู้ผลิตข้าวรายสำคัญของเอเชียอาจส่งผลกระทบต่อผลผลิตต่อไร่และปริมาณผลผลิตข้าวโดยรวม ขณะที่ฝนตกหนักและน้ำท่วมในภูมิภาคอื่น ๆ อาจส่งผลกระทบต่อกระบวนการเก็บเกี่ยวและการส่งออก ซึ่งอาจเพิ่มแรงกดดันต่อราคาข้าวในตลาดโลกให้ปรับตัวสูงขึ้นได้

ที่มา Oryza.com

กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ (USDA) เผยแพร่รายงาน “Grain: World Markets and Trade”

กระทรวงเกษตรสหรัฐอเมริกา (United States Department of Agriculture: USDA) เผยแพร่รายงาน Grain: World Markets and Trade ประจำเดือนพฤศจิกายน 2569 โดยมีประเด็นสำคัญเกี่ยวกับตลาดข้าวโลก ซึ่ง USDA คาดการณ์ว่า ผลผลิตข้าวโลกในปีการตลาด 2569/70 จะยังคงใกล้เคียงกับตัวเลขคาดการณ์ของเดือนก่อนหน้า ขณะที่การบริโภคข้าวมีการปรับลดประมาณการลงเล็กน้อย ส่งผลให้คาดการณ์ปริมาณสต็อกข้าวคงเหลือปลายฤดูเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตาม ปริมาณสต็อกดังกล่าวยังคงมีแนวโน้มลดลงเมื่อเทียบกับระดับของปีก่อนหน้า

นอกจากนี้ USDA ยังปรับลดประมาณการปริมาณการค้าข้าวโลก โดยมีสาเหตุหลักจากการคาดการณ์ว่าการส่งออกข้าวของอินเดียจะลดลง รวมถึงความต้องการนำเข้าที่ลดลงจากบังกลาเทศและประเทศต่างๆ ในแอฟริกาตะวันตก

ด้านสถานการณ์ราคาส่งออกข้าวได้ปรับตัวสูงขึ้นในทุกประเทศผู้ส่งออกรายสำคัญ โดยระหว่างวันที่ 5 ตุลาคม – 5 พฤศจิกายน 2569 ราคาส่งออกข้าวของประเทศผู้ส่งออกรายสำคัญปรับตัวสูงขึ้นทั้งหมด โดยราคาข้าว

สหรัฐฯ ชนิดข้าว 4% ปรับเพิ่มขึ้นมากที่สุด โดยเพิ่มขึ้น 41 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน มาอยู่ที่ 680 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน จากปริมาณข้าวที่มีจำหน่ายลดลง ประกอบกับยังมีคำสั่งซื้อจากต่างประเทศอย่างต่อเนื่อง ขณะที่ราคาข้าวอุรุกวัย ชนิดข้าว 5% เพิ่มขึ้น 19 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน มาอยู่ที่ 610 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน ขณะที่ราคาข้าวไทย 100% ชั้น 2 เพิ่มขึ้น 31 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน มาอยู่ที่ 497 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน เนื่องจากปริมาณการขายปรับตัวดีขึ้น

ส่วนราคาข้าวเวียดนาม ชนิดข้าว 5% เพิ่มขึ้น 24 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน มาอยู่ที่ 439 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน ท่ามกลางปริมาณข้าวที่สามารถส่งออกได้ซึ่งมีแนวโน้มตึงตัวมากขึ้น ขณะที่ราคาข้าวปากีสถานเพิ่มขึ้น 15 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน มาอยู่ที่ 411 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน โดยได้รับแรงสนับสนุนจากยอดขายข้าวฤดูการผลิตใหม่ที่อยู่ในระดับสูง สำหรับราคาข้าวอินเดีย ชนิดข้าว 5% ปรับเพิ่มขึ้นเพียง 5 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน มาอยู่ที่ 389 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน และยังคงเป็นข้าวที่มีราคาสามารถแข่งขันได้มากที่สุดในบรรดาประเทศผู้ส่งออกรายสำคัญ

นอกจากนี้ USDA ยังปรับปรุงประมาณการปริมาณการค้าข้าวในปี 2569 โดยปรับลดประมาณการส่งออกข้าวของอินเดียลง 500,000 ตัน เหลือ 22.5 ล้านตัน สะท้อนถึงปริมาณการส่งออกที่ชะลอตัวมากกว่าที่คาดการณ์ไว้ ส่วนไทยปรับลดประมาณการส่งออกลง 200,000 ตัน เหลือ 6.8 ล้านตัน เนื่องจากราคาข้าวที่ปรับตัวสูงขึ้นและปริมาณข้าวที่สามารถส่งออกได้ลดลง

สำหรับปีปฏิทิน 2570 USDA ปรับลดประมาณการส่งออกข้าวของอินเดียลง 1 ล้านตัน เหลือ 23 ล้านตัน เนื่องจากคาดว่าการส่งออกข้าวหักและข้าวขาวจะลดลง นอกจากนี้ ยังปรับลดประมาณการส่งออกข้าวของไทยลง 200,000 ตัน เหลือ 7.3 ล้านตัน เนื่องจากความสามารถในการแข่งขันด้านราคาลดลงเมื่อเทียบกับประเทศผู้ส่งออกรายอื่น

สำหรับด้านการนำเข้า USDA ได้ปรับลดประมาณการนำเข้าข้าวของบังกลาเทศ จีน แคเมอรูน โกตดิวัวร์ และเซเนกัลลง โดย USDA ปรับลดประมาณการนำเข้าข้าวของบังกลาเทศลง 400,000 ตัน เหลือ 1.1 ล้านตัน เนื่องจากคาดว่าบังกลาเทศจะมีอุปทานข้าวภายในประเทศเพียงพอ ส่งผลให้ความจำเป็นในการนำเข้าข้าวจากต่างประเทศลดลง

ขณะเดียวกัน ปรับลดประมาณการนำเข้าของแคเมอรูนและโกตดิวัวร์ลงประเทศละ 100,000 ตัน เหลือ 500,000 ตัน และ 1.6 ล้านตัน ตามลำดับ ส่วนเซเนกัลปรับลดประมาณการนำเข้าลง 200,000 ตัน เหลือ 1.2 ล้านตัน เนื่องจากราคาส่งออกข้าวหักปรับตัวสูงขึ้น

ทั้งนี้ ความต้องการนำเข้าข้าวที่ลดลงจากบังกลาเทศและบางประเทศในแอฟริกาตะวันตก ประกอบกับการปรับลดประมาณการส่งออกข้าวของอินเดียและไทย คาดว่าจะเป็นปัจจัยกดดันแนวโน้มการค้าข้าวโลกในระยะต่อไป

โดยภาพรวม รายงานคาดการณ์ตลาดข้าวโลกประจำเดือนพฤศจิกายนสะท้อนให้เห็นว่า ตลาดข้าวโลกยังคงมีอุปทานอยู่ในระดับเพียงพอ แม้ว่าปริมาณสต็อกข้าวคงเหลือปลายฤดูจะมีแนวโน้มต่ำกว่าระดับของปีก่อนหน้า ขณะที่ราคาส่งออกข้าวของประเทศผู้ส่งออกรายสำคัญปรับตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม อินเดียยังคงมีความได้เปรียบด้านราคาเมื่อเทียบกับประเทศผู้ส่งออกคู่แข่ง

ที่มา Oryza.com

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

<u>เวียดนาม</u>

ในสัปดาห์ที่ผ่านมา สำนักข่าวรอยเตอร์ (Reuters) รายงานว่า ข้าวขาว 5% เสนอขายอยู่ที่ตันละ 490–495 ดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากตันละ 480–490 ดอลลาร์สหรัฐเมื่อสัปดาห์ก่อนหน้า โดยผู้ค้าข้าวรายหนึ่งในนครโฮจิมินห์ (Ho Chi Minh City) กล่าวว่า การที่ฟิลิปปินส์กลับมาดำเนินการจัดซื้อข้าวอีกครั้ง ช่วยสนับสนุนราคาข้าวเวียดนาม ท่ามกลางภาวะอุปทานข้าวที่ตึงตัวมากขึ้น

ทั้งนี้ ตามข้อมูลของกระทรวงเกษตรสหรัฐอเมริกา (United States Department of Agriculture: USDA) คาดว่าเวียดนามจะยังคงครองตำแหน่งผู้ส่งออกข้าวรายใหญ่อันดับ 2 ของโลกในปี 2569 และ 2570

สมาคมอาหารเวียดนาม (the Vietnam Food Association; VFA) รายงานว่า เมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2569 ราคาข้าวส่งออกปรับตัวสูงขึ้นจากสัปดาห์ที่แล้ว โดยข้าวหอม 5% (Vietnamese fragrant rice) พันธุ์ DT8 มีราคาอยู่ที่ 515-520 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน ขณะที่ข้าวหอม Jasmine ราคาอยู่ที่ 570-574 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน ส่วนปลายข้าวหอม (100% broken fragrant rice) มีราคาอยู่ที่ 410-414 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน ส่วนข้าวขาว 5% (5% broken rice) ราคาอยู่ที่ 465–469 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน

จากข้อมูลสรุปการส่งออกข้าว พบว่า ในช่วงวันที่ 1 กันยายน-31 ตุลาคม 2569 เวียดนามส่งออกข้าวปริมาณ 556,070 ตัน คิดเป็นมูลค่า 289.982 ล้านดอลลาร์สหรัฐ สำหรับปริมาณการส่งออกข้าวสะสมตั้งแต่ต้นปีจนถึงวันที่ 31 ตุลาคม 2569 มีจำนวนรวม 6.913 ล้านตัน คิดเป็นมูลค่า 3,344 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปี 2568 ปริมาณการส่งออกลดลง 3.56% และมูลค่าการส่งออกลดลง 8.77%

สำหรับตลาดส่งออกข้าวของเวียดนามในเดือนตุลาคม 2569 นั้น เวียดนามส่งออกข้าวไปยังตลาดต่างๆ โดยมีฟิลิปปินส์เป็นตลาดส่งออกอันดับหนึ่ง ด้วยปริมาณ 129,415 ตัน คิดเป็นมูลค่า 64.54 ล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือมีสัดส่วน 23.27% ของการส่งออกทั้งหมด รองลงมา ได้แก่ กานา ปริมาณ 92,055 ตัน มูลค่า 58.33 ล้านดอลลาร์สหรัฐ สัดส่วน 16.55% และจีน ปริมาณ 84,115 ตัน มูลค่า 36.53 ล้านดอลลาร์สหรัฐ สัดส่วน 15.13%

ส่วนตลาดสำคัญอื่นๆ ได้แก่ โกตดิวัวร์ มีปริมาณส่งออก 78,805 ตัน มูลค่า 36.19 ล้านดอลลาร์สหรัฐ สัดส่วน 14.17% มาเลเซีย 28,621 ตัน มูลค่า 12.28 ล้านดอลลาร์สหรัฐ สัดส่วน 5.15% และสิงคโปร์ 28,583 ตัน มูลค่า 13.59 ล้านดอลลาร์สหรัฐ สัดส่วน 5.14%

นอกจากนี้ เวียดนามยังส่งออกข้าวไปยังสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ ปริมาณ 7,441 ตัน มูลค่า 4.62 ล้านดอลลาร์สหรัฐ สัดส่วน 1.34% ฮ่องกง 6,714 ตัน มูลค่า 3.81 ล้านดอลลาร์สหรัฐ สัดส่วน 1.21% ออสเตรเลีย 4,633 ตัน มูลค่า 3.20 ล้านดอลลาร์สหรัฐ สัดส่วน 0.83% สหรัฐอเมริกา ปริมาณ 3,302 ตัน มูลค่า 2.63 ล้านดอลลาร์สหรัฐ คิดเป็นสัดส่วน 0.59% ของการส่งออกทั้งหมด กัมพูชา ปริมาณ 1,779 ตัน มูลค่า 714,334 ดอลลาร์สหรัฐ สัดส่วน 0.32% โปแลนด์ 1,356 ตัน มูลค่า 897,412 ดอลลาร์สหรัฐ สัดส่วน 0.24% และตุรกี 1,064 ตัน มูลค่า 717,980 ดอลลาร์สหรัฐ สัดส่วน 0.19%

ภาพรวมตลาดส่งออก ฟิลิปปินส์ยังคงเป็นตลาดส่งออกข้าวอันดับหนึ่งของเวียดนามในเดือนตุลาคม 2569 ขณะที่ตลาดในแอฟริกา ได้แก่ กานาและโกตดิวัวร์ มีความสำคัญเช่นกัน โดยทั้งสองตลาดมีสัดส่วนรวม 30.72% ของการส่งออกตามข้อมูลที่รายงาน สะท้อนให้เห็นถึงบทบาทของตลาดแอฟริกาในฐานะตลาดส่งออกข้าวที่สำคัญของเวียดนาม นอกเหนือจากตลาดหลักในเอเชีย

สมาคมอาหารเวียดนาม (VFA) รายงานว่า ในช่วงระหว่างวันที่ 1–16 พฤศจิกายน 2569 มีเรือจำนวน 14 ลำ เข้าเทียบท่าที่ท่าเรือโฮจิมินห์ (Ho Chi Minh Port) เพื่อบรรทุกข้าวชนิดต่างๆ โดยมีปริมาณสินค้าที่คาดว่าจะบรรทุกทั้งหมดประมาณ 87,300 ตัน

ทั้งนี้ ในช่วงตั้งแต่วันที่ 20 ตุลาคม - 11 พฤศจิกายน 2569 มีการขนถ่ายสินค้าขึ้นเรือจำนวนรวม 253,850 ตัน โดยมีปลายทางไปยังประเทศในแถบแอฟริกาจำนวน 121,000 ตัน ประเทศมาเลเซีย 4,400 ตัน และประเทศฟิลิปปินส์ 128,450 ตัน

ที่มา Oryza.com

กัมพูชา

สหพันธ์ข้าวกัมพูชา (Cambodia Rice Federation: CRF) รายงานราคาข้าวส่งออก FOB (Free on Board) ประจำวันที่ 13 พฤศจิกายน 2569 อ้างอิงมาตรฐานข้าว 5% พบว่าข้าวแต่ละชนิดมีราคาแตกต่างกันตามสายพันธุ์และประเภทของข้าว โดยข้าวอินทรีย์หอมมะลิมีราคาสูงสุด

ทั้งนี้ ราคาที่รายงานอ้างอิงมาตรฐานข้าว 5% ตามข้อมูลของสหพันธ์ข้าวกัมพูชา โดยข้าวหอมมะลิอินทรีย์ (Organic Rice – Jasmine) มีราคาอยู่ที่ 1,350 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน รองลงมาคือข้าวกล้องหอมมะลิ (Brown Rice – Jasmine) ราคา 820 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน และข้าวมะลิอังกอร์ (Malys Angkor หรือ Pka Romdoul) ราคา 800 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน ส่วนข้าวหอม (Fragrant Rice) ภายใต้ชื่อ SKO มีราคา 710 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน และ SRO ราคา 680 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน ขณะที่ข้าวอินทรีย์ที่ไม่ใช่ข้าวหอมมะลิ (Organic Rice – White Rice) มีราคา 1,100 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน

สำหรับข้าวขาว (White Rice) ชนิดพื้นนุ่ม (Soft Texture) มีราคา 600 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน ส่วนชนิดพื้นแข็ง (Hard Texture) ไม่มีการเสนอราคา ขณะที่ข้าวกล้องที่ไม่ใช่ข้าวหอมมะลิ (Brown Rice – White Rice) มีราคา 600 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน ส่วนข้าวนึ่ง (Parboiled Rice) ไม่มีการเสนอราคา และข้าวนึ่งอินทรีย์ (Organic Parboiled Rice) ราคา 635 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน

สำนักข่าว Khmer Times รายงานว่า สหพันธ์ข้าวกัมพูชา (Cambodian Rice Federation: CRF) กำลังมองหาโอกาสใหม่ๆ ในสิงคโปร์เพื่อขยายการค้าสินค้าเกษตรในภูมิภาค ภายหลังการประชุมระหว่างนายเลย์ ชุน ฮัวร์ (Lay Chhun Hour) ประธาน CRF กับนายสตีเวน แปง ชี วี (Steven Pang Chee Wee) เอกอัครราชทูตสิงคโปร์ประจำกัมพูชา เมื่อเร็วๆนี้

การประชุมดังกล่าวจัดขึ้น ณ สำนักงานใหญ่ของ CRF เมื่อวันที่ 3 พฤศจิกายน 2569 โดยมุ่งเน้นหารือโอกาสในการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการค้าข้าวระหว่างกัมพูชากับสิงคโปร์

ตามข่าวประชาสัมพันธ์ของ CRF ที่เผยแพร่เมื่อวันที่ 3 พฤศจิกายน 2569 ระบุว่า นายคิม บุนซานน์ (Kim Bunsann) และนายเซา เคนาโรธ (Sao Khenaroth) รองประธาน CRF ได้เข้าร่วมการประชุมครั้งนี้ด้วย ซึ่งระหว่างการเข้าเยี่ยมคารวะ ทั้งสองฝ่ายได้หารือแนวทางเสริมสร้างความร่วมมือทวิภาคี และขยายโอกาสทางการตลาดสำหรับการส่งออกข้าวกัมพูชาไปยังสิงคโปร์

การประชุมครั้งนี้เกิดขึ้นในช่วงที่ CRF กำลังพยายามขยายความสัมพันธ์และความร่วมมือกับประเทศต่างๆ ในภูมิภาค โดยก่อนหน้านี้ CRF ได้ให้การต้อนรับผู้แทนจากสถานเอกอัครราชทูตจีนประจำกรุงพนมเปญ

ที่มา Oryza.com

เมียนมา

สำนักข่าวซินหัว (Xinhua) รายงานโดยอ้างข้อมูลจากสหพันธ์ข้าวเมียนมา (Myanmar Rice Federation: MRF) ว่า ในช่วง 7 เดือนแรก (เมษายน-ตุลาคม) ของปีงบประมาณ 2569/70 เมียนมาส่งออกข้าวและข้าวหักรวม

ประมาณ 1.11 ล้านตัน คิดเป็นมูลค่ารายได้จากการส่งออกประมาณ 388 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ปริมาณการส่งออกดังกล่าวลดลงเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีงบประมาณก่อนหน้า ซึ่งเมียนมาส่งออกได้ประมาณ 1.52 ล้านตัน หรือลดลงประมาณร้อยละ 27

ในช่วงเวลาดังกล่าว เมียนมาส่งออกข้าวและข้าวหักไปยังประเทศและภูมิภาคต่างๆ รวม 41 แห่ง โดยมีฟิลิปปินส์ จีน และเบลเยียม เป็นตลาดส่งออกหลัก 3 อันดับแรก

ตามรายงานของสำนักข่าว The Star ระบุว่า เมียนมากำลังดำเนินมาตรการส่งเสริมข้าวหอมพันธุ์พอว์ซาน (Pawsan) ซึ่งเป็นข้าวคุณภาพพรีเมียม เพื่อยกระดับรายได้ของเกษตรกรและเสริมสร้างสถานะของประเทศในตลาดข้าวระหว่างประเทศ

ข้าวพันธุ์ดังกล่าวเป็นข้าวเมล็ดสั้น (Short-grain Rice) ซึ่งมีชื่อเสียงด้านกลิ่นหอมตามธรรมชาติและคุณภาพในการบริโภค โดยได้รับรางวัลข้าวที่ดีที่สุดในโลก (World's Best Rice) จากการประชุมข้าวโลกนานาชาติ (International World Rice Conference) ประจำปี 2569 ที่กรุงมะนิลา ประเทศฟิลิปปินส์ นับเป็นการได้รับรางวัลดังกล่าวอีกครั้ง หลังจากเคยได้รับรางวัลมาแล้วในปี 2554

ข้าวพอว์ซานมีชื่อเรียกอีกชื่อหนึ่งว่า “ข้าวไข่มุก” (Pearl Rice) โดยแหล่งเพาะปลูกหลักอยู่ในพื้นที่สามเหลี่ยมปากแม่น้ำอิรวดี (Ayeyarwady Delta) และเมืองชเวโบ (Shwebo Township) ในเขตสะกาย (Sagaing Region) ซึ่งมีสภาพแวดล้อมและเงื่อนไขการเพาะปลูกเฉพาะที่เอื้อต่อการผลิตข้าวให้มีคุณภาพ แม้ว่าข้าวพันธุ์นี้จะมีชื่อเสียงและเป็นที่ยอมรับในตลาด แต่มีสัดส่วนไม่ถึง 1% ของปริมาณการส่งออกข้าวทั้งหมดของเมียนมา โดยตลาดส่งออกหลัก ได้แก่ สหรัฐอเมริกาและญี่ปุ่น ทั้งนี้ ในฤดูมรสุมที่ผ่านมา มีพื้นที่เพาะปลูกข้าวพันธุ์ดังกล่าวประมาณ 500 เฮกตาร์

ในช่วงเดือนเมษายน 2568-มีนาคม 2569 เมียนมาส่งออกข้าวและข้าวหักรวมมากกว่า 2.74 ล้านตัน สร้างรายได้ประมาณ 861 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยรัฐบาลและสหพันธ์ข้าวเมียนมา (Myanmar Rice Federation: MRF) กำลังร่วมกันผลักดันข้าวพอว์ซานให้เป็นแบรนด์ข้าวพรีเมียมระดับชาติ และขยายการจำหน่ายไปยังตลาดต่างประเทศมากขึ้น โดยตั้งเป้าหมายการส่งออกข้าวโดยรวมของประเทศไว้ที่ 3 ล้านตันในปีหน้า

อย่างไรก็ตาม อุตสาหกรรมข้าวของเมียนมายังคงเผชิญความท้าทายจากปัญหาน้ำท่วม ต้นทุนปัจจัยการผลิตที่เพิ่มสูงขึ้น และผลกระทบจากความขัดแย้งภายในประเทศซึ่งส่งผลกระทบต่อการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจและการขนส่ง ทั้งนี้ การส่งเสริมข้าวพอว์ซานในฐานะข้าวส่งออกคุณภาพพรีเมียมคาดว่าจะช่วยให้เกษตรกรได้รับผลตอบแทนที่ดีขึ้น พร้อมทั้งเพิ่มรายได้จากการส่งออกข้าวมูลค่าสูงให้แก่เมียนมา

สำนักข่าว Global New Light of Myanmar รายงานว่า นายอู โญ ซอ (U Nyo Saw) รองประธานาธิบดีเมียนมา เรียกร้องให้หน่วยงานภาครัฐ องค์กรที่เกี่ยวข้อง และภาคเอกชน เพิ่มประสิทธิภาพการประสานงานเพื่อส่งเสริมการส่งออกข้าวและขยายปริมาณข้าวสำรองของประเทศ เพื่อให้มั่นใจว่าปริมาณข้าวภายในประเทศมีเพียงพอ รักษาเสถียรภาพราคาตลาด และสามารถให้ความช่วยเหลือแก่พื้นที่ประสบภัยพิบัติได้อย่างทันท่วงที พร้อมทั้งเตรียมความพร้อมรับมือกับความผิดปกติของสภาพอากาศที่อาจเกิดขึ้นจากปรากฏการณ์ซูเปอร์เอลนีโญ (Super El Niño)

รองประธานาธิบดีได้กล่าวถึงประเด็นดังกล่าวในระหว่างการกล่าวเปิดการประชุมประสานงานเพื่อส่งเสริมปริมาณการส่งออกและการจัดเก็บข้าวสำรองของประเทศ ซึ่งจัดขึ้น ณ สำนักงานรัฐบาลภูมิภาคย่างกุ้ง (Yangon Region Government Office) โดยในระหว่างการประชุม รองประธานาธิบดีได้เน้นย้ำว่า ข้าวเป็นพืชเกษตรหลัก

ของประเทศ พร้อมทั้งกล่าวถึงการดำเนินงานตามแนวทางของประธานาธิบดีในการเพิ่มผลผลิตข้าวเปลือก พัฒนาภาคการผลิตข้าว ขยายการเข้าถึงตลาดต่างประเทศ และส่งเสริมการส่งออกข้าว

นอกจากนี้ ยังได้ทบทวนความคืบหน้าในการดำเนินแผนปฏิบัติการที่ได้รับการรับรองในการประชุม Myanmar Rice Conference 2022 เพื่อส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมข้าว ซึ่งรวมถึงการจดทะเบียนคลังข้าวอย่างเป็นระบบผ่านระบบออนไลน์ Myanmar Rice Online (MyRO) การออกใบรับรองดิจิทัลสำหรับใบอนุญาตคลังสินค้าที่ได้รับการอนุมัติ และความร่วมมือระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชนในการจัดเก็บข้าวสำรองฉุกเฉินให้มีปริมาณเพียงพอในแต่ละปี โดยเน้นย้ำว่ามาตรการเหล่านี้มีความสำคัญต่อการรักษาเสถียรภาพราคาข้าวภายในประเทศ และการให้ความช่วยเหลือแก่พื้นที่ประสบภัยพิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ

รองประธานาธิบดียังเน้นย้ำถึงความจำเป็นในการรักษาปริมาณข้าวภายในประเทศให้เพียงพอ การรักษาตลาดส่งออก การดำเนินการส่งออกอย่างเป็นระบบ การรักษาเสถียรภาพราคาภายในประเทศ และการจัดทำฐานข้อมูลปริมาณข้าวสำรองที่จดทะเบียนไว้อย่างถูกต้องแม่นยำ นอกจากนี้ ยังให้ความสำคัญกับการจัดเก็บอาหารสำรองที่จำเป็นเพื่อแจกจ่ายแก่ผู้ประสบภัยพิบัติ ตลอดจนการขยายปริมาณข้าวสำรองของประเทศเพื่อเตรียมรับมือกับความผิดปกติของสภาพอากาศที่อาจเกิดขึ้นจากปรากฏการณ์ซูเปอร์เอลนีโญ

ทั้งนี้ รองประธานาธิบดีได้เรียกร้องให้หน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้องทั้งหมดประสานงานและร่วมมือกันอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้การเพิ่มปริมาณการจัดเก็บข้าวสำรองของประเทศบรรลุผลสำเร็จ

ภายหลังการกล่าวเปิดการประชุม ประธานสหพันธ์ข้าวเมียนมา (Myanmar Rice Federation: MRF) ได้นำเสนอภาพรวมสถานการณ์ตลาดข้าวในปัจจุบัน สถานะปริมาณข้าวสำรองของประเทศ ตลอดจนสถานการณ์การส่งออกข้าวและข้าวหัก

ขณะเดียวกัน ผู้แทนจากสหพันธ์ต่างๆ หน่วยงานภาครัฐ และบริษัทผู้ส่งออกที่เข้าร่วมประชุม ได้รายงานความคืบหน้าเกี่ยวกับการจัดเก็บข้าวสำรอง การแจกจ่ายสิ่งของบรรเทาทุกข์แก่พื้นที่ประสบภัยพิบัติ การส่งออกข้าว และมาตรการที่อยู่ระหว่างดำเนินการเพื่อเพิ่มปริมาณการส่งออกข้าว

ที่มา Oryza.com

ฟิลิปปินส์

สำนักข่าว Inquirer รายงานว่า ปริมาณการนำเข้าข้าวของฟิลิปปินส์ยังคงเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ขณะที่ปรากฏการณ์เอลนีโญ (El Niño) สร้างความเสียหายต่อภาคการเกษตรคิดเป็นมูลค่าเกือบ 10,000 ล้านเปโซฟิลิปปินส์ (P) ตามข้อมูลของหน่วยงานภาครัฐ

ข้อมูลจากสำนักงานอุตสาหกรรมพืช (Bureau of Plant Industry) ระบุว่า นับตั้งแต่ต้นปีจนถึงวันที่ 29 ตุลาคม 2569 ฟิลิปปินส์นำเข้าข้าวซึ่งเป็นธัญพืชอาหารหลักของประเทศแล้วจำนวน 4.49 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจากจำนวน 3.39 ล้านตันในปีที่ผ่านมา

ปริมาณการนำเข้าในช่วง 10 เดือนดังกล่าวต่ำกว่าปริมาณนำเข้าสูงสุดเป็นประวัติการณ์ที่ 4.8 ล้านตัน ซึ่งทำได้ตลอดทั้งปี 2567 (2024) อยู่ประมาณ 300,000 ตัน ขณะเดียวกัน ยังต่ำกว่าประมาณการนำเข้าข้าวของกระทรวงเกษตร (Department of Agriculture: DA) สำหรับปีนี้ที่ 5 ล้านตัน อยู่ประมาณ 500,000 ตัน

เวียดนามยังคงเป็นประเทศผู้ส่งออกข้าวรายใหญ่ที่สุดมายังฟิลิปปินส์ โดยมีปริมาณข้าวที่นำเข้าคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 62.3 ของปริมาณนำเข้าทั้งหมด หรือ 2.79 ล้านตัน ส่วนไทยอยู่ในอันดับสอง โดยมีปริมาณส่งออก

ข้าวมายังฟิลิปปินส์จำนวน 666,201.288 ตัน คิดเป็นส่วนแบ่งตลาดร้อยละ 14.8 ขณะที่ประเทศผู้ส่งออกข้าวมายังฟิลิปปินส์รายอื่น ได้แก่ เมียนมา กัมพูชา ปากีสถาน อินเดีย เกาหลีใต้ ญี่ปุ่น และอิตาลี

ในเดือนตุลาคมที่ผ่านมา กระทรวงเกษตรฟิลิปปินส์ระบุว่า การอ่อนค่าของเงินเปโซฟิลิปปินส์เมื่อเทียบกับดอลลาร์สหรัฐ อาจส่งผลให้ราคาข้าวนำเข้าสูงขึ้น ในช่วงเวลาที่ประเทศกำลังเร่งสะสมปริมาณข้าวสำรองเพื่อรองรับสถานการณ์เอลนีโญที่คาดว่าจะมีความรุนแรง

นายอาร์เนล เด เมซา (Arnel de Mesa) ผู้ช่วยปลัดกระทรวงเกษตร กล่าวว่า ฟิลิปปินส์จะต้องใช้เงินเปโซมากขึ้นเพื่อซื้อข้าวในปริมาณเท่าเดิม

ก่อนหน้านี้ กระทรวงเกษตรระบุว่า รัฐบาลจะไม่ระงับการนำเข้าข้าวในปีนี้ ซึ่งแตกต่างจากมาตรการที่ดำเนินการในปี 2568 (2025) โดยมีเป้าหมายเพื่อให้มั่นใจว่าประเทศจะมีปริมาณข้าวเพียงพอต่อความต้องการ เนื่องจากคาดการณ์ว่าผลผลิตภายในประเทศจะลดลงประมาณ 900,000–1 ล้านตัน จากสภาพอากาศแห้งแล้งอันเป็นผลมาจากปรากฏการณ์เอลนีโญ

คาดการณ์ว่าความเสียหายจากภัยแล้งที่ยืดเยื้ออาจมีมูลค่าสูงถึง 20,000 ล้านเปโซ และหากสถานการณ์เลวร้ายที่สุด อาจส่งผลกระทบต่อเกษตรกรและชาวประมงทั่วประเทศรวม 4.6 ล้านราย โดยจนถึงขณะนี้ ภาคการเกษตรของประเทศได้รับความเสียหายแล้ว 9.99 พันล้านเปโซ ณ วันที่ 11 พฤศจิกายน โดยส่งผลกระทบต่อเกษตรกรจำนวน 324,327 ราย ในหลายภูมิภาคของประเทศ

จากข้อมูลสรุปล่าสุดของหน่วยงานดังกล่าว พบว่าปริมาณผลผลิตทางการเกษตรที่ได้รับความเสียหายอยู่ที่ 288,424 ตัน ครอบคลุมพื้นที่เกษตรกรรม 323,419 เฮกตาร์ โดยส่วนใหญ่เป็นพื้นที่เพาะปลูกข้าวและข้าวโพด ในจำนวนนี้ ข้าวโพดมีสัดส่วนความเสียหายสูงที่สุด คิดเป็นร้อยละ 56.43 ของมูลค่าความเสียหายทั้งหมด หรือ 5.63 พันล้านเปโซ ขณะที่ความเสียหายต่อผลผลิตข้าวมีมูลค่า 3.65 พันล้านเปโซ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 36.54 ของความเสียหายทั้งหมด

ตามรายงานของสำนักข่าว Business Mirror กลุ่มเกษตรกรฟิลิปปินส์เรียกร้องให้รัฐบาลจัดเก็บภาษี Safeguard สำหรับข้าวนำเข้าทุกเที่ยวสินค้าในอัตราร้อยละ 55 เพื่อป้องกันไม่ให้ราคาข้าวเปลือกภายในประเทศปรับตัวลดลงอย่างรุนแรง อันเป็นผลจากการไหลเข้าของข้าวนำเข้าราคาถูกสู่ตลาดภายในประเทศ

ในการไต่สวนของคณะกรรมาธิการพิกัดอัตราศุลกากรฟิลิปปินส์ (Philippine Tariff Commission: TC) เมื่อสัปดาห์ที่ผ่านมา ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการสอบสวนกรณีการใช้มาตรการปกป้องอย่างเป็นทางการต่อการนำเข้าข้าว ผู้ร้องเรียน 2 องค์กร ได้แก่ สหพันธ์เกษตรกรเสรี (Free Farmers Federation: FFF) และพรรคมักซาซากา (Magsasaka Party) เสนอให้กำหนดอัตราภาษีเพื่อปรับระดับราคา (Equalization Tariff) ที่ร้อยละ 55 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ราคาขายส่งข้าวนำเข้าอยู่ในระดับเดียวกับราคาข้าวที่ผลิตภายในประเทศ

ทั้งสององค์กรเสนอให้ปรับเพิ่มอัตราภาษีภายใต้หลักการชาติที่ได้รับความอนุเคราะห์ยิ่ง (Most Favored Nation: MFN) จากปัจจุบันร้อยละ 15 เป็นร้อยละ 55 หรือเพิ่มขึ้น 40 จุด ขณะเดียวกัน เสนอให้ปรับเพิ่มอัตราภาษีภายใต้ความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน (ASEAN Trade in Goods Agreement: ATIGA) จากร้อยละ 35 เป็นร้อยละ 55 หรือเพิ่มขึ้น 20 จุด ส่งผลให้อัตราภาษีนำเข้าข้าวภายใต้กลไกทั้งสองรูปแบบอยู่ในระดับเดียวกันที่ร้อยละ 55

ข้อเสนอดังกล่าวมีที่มาจากข้อเท็จจริงที่ว่า ข้าวนำเข้าส่วนใหญ่ของฟิลิปปินส์มาจากประเทศสมาชิกอาเซียน โดยเฉพาะเวียดนามและไทย

ทั้งสององค์กรเตือนว่า หากฟิลิปปินส์ปรับเพิ่มเฉพาะอัตราภาษี MFN เป็นร้อยละ 55 ประเทศสมาชิกอาเซียนอาจเปลี่ยนเส้นทางการส่งออกข้าวมายังตลาดฟิลิปปินส์ภายใต้กลไก ATIGA ซึ่งยังคงเปิดให้เข้าถึงตลาดได้โดยไม่มีข้อจำกัด พร้อมใช้อัตราภาษีนำเข้าร้อยละ 35 เพื่อป้องกันสถานการณ์ดังกล่าว FFF และพรรค Magsasaka จึงเห็นว่าควรใช้มาตรการ Safeguard โดยจัดเก็บภาษีนำเข้าข้าวจากประเทศสมาชิกอาเซียนในอัตราร้อยละ 55 เช่นเดียวกัน

อย่างไรก็ตาม ระดับอัตราภาษีที่เสนอเพื่อปรับความสมดุลของราคาจะขึ้นอยู่กับความเคลื่อนไหวของราคาข้าวในตลาดโลก ซึ่งจากการคำนวณของทั้งสององค์กร อัตราภาษีร้อยละ 55 ดังกล่าวกำหนดขึ้นโดยอ้างอิงราคานำเข้าข้าวสมมติที่ตันละ 450 ดอลลาร์สหรัฐ และใช้อัตราแลกเปลี่ยนเฉลี่ยในช่วงเวลาที่ทำการสอบสวนที่ 57.11 เปโซต่อดอลลาร์สหรัฐ

หากราคาข้าวในตลาดโลกปรับเพิ่มขึ้นเป็นตันละ 500 ดอลลาร์สหรัฐ อัตราภาษีจะลดลงเหลือร้อยละ 40 ในทางกลับกัน หากราคาข้าวในตลาดโลกลดลงเหลือตันละ 400 ดอลลาร์สหรัฐ จะต้องปรับเพิ่มอัตราภาษีนำเข้าขึ้นเป็นร้อยละ 73

ขณะเดียวกัน ราอูล มอนเตมายอร์ (Raul Montemayor) ผู้อำนวยการประจำประเทศของ FFF ได้นำเสนอผลการจำลองสถานการณ์ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า นับตั้งแต่ฟิลิปปินส์เปิดเสรีการนำเข้าข้าวซึ่งเป็นสินค้าอาหารหลักของประเทศในปี 2562 ฟิลิปปินส์มีปริมาณข้าวนำเข้าส่วนเกินเมื่อเทียบกับความต้องการใช้ภายในประเทศอย่างต่อเนื่องทุกปี

มอนเตมายอร์กล่าวว่า เรานำเข้าข้าวมากกว่าความต้องการมาโดยตลอดเป็นเวลาหลายปี เป็นความจริงที่ว่าฟิลิปปินส์จำเป็นต้องนำเข้าข้าว แต่เราไม่ควรปล่อยให้ข้าวนำเข้าปริมาณมหาศาลทะลักเข้าสู่ตลาดภายในประเทศ ด้วยระดับอุปทานในปัจจุบัน ราคาข้าวเปลือกที่เกษตรกรได้รับ ณ ไร่นามีแต่จะปรับตัวลดลง ซึ่งจะนำไปสู่ภาวะอุปทานส่วนเกินในตลาด

ทั้งนี้ คณะกรรมาธิการศุลกากรฟิลิปปินส์ (Philippine Customs Commission) กำลังดำเนินการสอบสวนเพื่อประเมินเหตุผลและหลักเกณฑ์สำหรับการใช้มาตรการปกป้องอย่างเป็นทางการต่อการนำเข้าข้าว ภายหลังจากที่กระทรวงเกษตรฟิลิปปินส์ (Department of Agriculture) พิจารณาแล้วพบว่า การนำเข้าข้าวที่เพิ่มขึ้นมีความเชื่อมโยงเชิงเหตุและผลกับความเสียหายอย่างร้ายแรงที่เกิดขึ้นต่ออุตสาหกรรมข้าวภายในประเทศ

ข้อมูลล่าสุดจากสำนักงานอุตสาหกรรมพืชฟิลิปปินส์ (Philippine Bureau of Plant Industry: BPI) ระบุว่า ณ วันที่ 22 ตุลาคม 2569 ฟิลิปปินส์มีปริมาณการนำเข้าข้าวรวมทั้งสิ้น 4.37 ล้านตัน ในจำนวนดังกล่าว เวียดนามเป็นประเทศผู้ส่งออกข้าวมายังฟิลิปปินส์รายใหญ่ที่สุด ด้วยปริมาณ 2.8 ล้านตัน รองลงมา ได้แก่ ไทย ปริมาณ 624,841 ตัน และเมียนมา ปริมาณ 472,762 ตัน

สำนักอุตสาหกรรมพืช (Bureau of Plant Industry : BPI) รายงานว่า ในปี 2569 (ข้อมูล ณ วันที่ 29 ตุลาคม 2569) ฟิลิปปินส์นำเข้าข้าว 4,492,935.65 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 4,755 ใบ) เพิ่มขึ้นประมาณ 35.4% เมื่อเทียบกับ 3,317,320 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 3,813 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2568 ดังนี้

- เดือนมกราคม 2569 มีการนำเข้าจำนวน 381,367.51 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 251 ใบ) เพิ่มขึ้นประมาณ 36.2% เมื่อเทียบกับ 279,940.69 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 425 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2568

- เดือนกุมภาพันธ์ 2569 มีการนำเข้าจำนวน 442,866.49 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 419 ใบ) เพิ่มขึ้นประมาณ 63.5% เมื่อเทียบกับ 270,796.22 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 382 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2568
- เดือนมีนาคม 2569 มีการนำเข้าจำนวน 477,608.93 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 453 ใบ) เพิ่มขึ้นประมาณ 30.1% เมื่อเทียบกับ 367,117.72 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 505 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2568
- เดือนเมษายน 2569 มีการนำเข้าจำนวน 412,227.51 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 426 ใบ) ลดลงประมาณ 18.0% เมื่อเทียบกับ 502,723.65 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 632 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2568
- เดือนพฤษภาคม 2569 มีการนำเข้าจำนวน 597,529.03 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 493 ใบ) เพิ่มขึ้นประมาณ 17.7% เมื่อเทียบกับ 598,049.03 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 573 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2568
- เดือนมิถุนายน 2569 มีการนำเข้าจำนวน 477,758.53 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 431 ใบ) เพิ่มขึ้นประมาณ 32.4% เมื่อเทียบกับ 360,870.43 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 424 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2568
- เดือนกรกฎาคม 2569 มีการนำเข้าจำนวน 557,339.24 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 548 ใบ) เพิ่มขึ้นประมาณ 93.6% เมื่อเทียบกับ 287,935.12 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 304 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2568
- เดือนสิงหาคม 2569 มีการนำเข้าจำนวน 376,067.55 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 550 ใบ) เพิ่มขึ้นประมาณ 1.3% เมื่อเทียบกับ 371,131.23 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 262 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2568
- เดือนกันยายน 2569 มีการนำเข้าจำนวน 390,839.90 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 582 ใบ) เพิ่มขึ้นประมาณ 17.9% เมื่อเทียบกับ 331,606.10 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 210 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2568
- เดือนตุลาคม 2569 (ข้อมูล ณ วันที่ 29 ตุลาคม 2569) มีการนำเข้าจำนวน 378,810.99 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 602 ใบ) เพิ่มขึ้นประมาณ 918.7% เมื่อเทียบกับ 37,184.70 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 96 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2568

ข้อมูล ณ วันที่ 29 ตุลาคม 2569 ฟิลิปปินส์นำเข้าจากประเทศเวียดนามมากที่สุดจำนวนประมาณ 2,799,928.67 ตัน (สัดส่วน 62.3% ของการนำเข้าข้าวทั้งหมด) ตามด้วยไทยจำนวน 666,201.29 ตัน (สัดส่วน 14.8%) เมียนมาจำนวน 505,740.35 ตัน (สัดส่วน 11.3%) ปากีสถาน 306,977.68 ตัน (สัดส่วน 6.8%) กัมพูชา 174,120.5 ตัน (สัดส่วน 3.9%) อินเดีย 39,511.77 ตัน (สัดส่วน 0.9%) เกาหลีใต้ 400 ตัน ญี่ปุ่น 48 ตัน และอิตาลี 7.4 ตัน

สำนักอุตสาหกรรมพืช (BPI) รายงานว่า การออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (Sanitary and Phyto-sanitary Import Clearance; SPSIC) ในปี 2569 (ข้อมูล ณ วันที่ 28 ตุลาคม 2569) มีจำนวนรวม 8,165 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 7,128,538.905 ตัน ดังนี้

- เดือนมกราคม 2569 มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 453 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 484,060.907 ตัน
- เดือนกุมภาพันธ์ 2569 มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 489 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 497,179.984 ตัน
- เดือนมีนาคม 2569 มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 495 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 463,090.162 ตัน
- เดือนเมษายน 2569 มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 677 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 811,740.63 ตัน
- เดือนพฤษภาคม 2569 มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 665 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 865,526.76 ตัน
- เดือนมิถุนายน 2569 มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 1,173 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 922,846.571 ตัน
- เดือนกรกฎาคม 2569 มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 1,290 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 950,692.49 ตัน
- เดือนสิงหาคม 2569 มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 944 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 706,151.500 ตัน
- เดือนกันยายน 2569 มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 1,227 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 850,733.851 ตัน
- เดือนตุลาคม 2569 (ข้อมูล ณ วันที่ 28 ตุลาคม 2569) มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 752 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 576,516.05 ตัน

ตามรายงานของ Business Mirror องค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ (Food and Agriculture Organization of the United Nations: FAO) รายงานว่า ฟิลิปปินส์อาจมีผลผลิตข้าวในปี 2569 ต่ำกว่าระดับเฉลี่ย โดยคาดว่าจะมีปริมาณเพียง 19 ล้านตัน

ในรายงานฉบับล่าสุด FAO จัดให้ฟิลิปปินส์เป็นหนึ่งในประเทศที่คาดว่าจะมีผลผลิตข้าวเปลือก (Unmilled Rice) ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย เช่นเดียวกับเกาหลีใต้ มาเลเซีย ไทย ลาว และเวียดนาม โดยระบุว่า สาเหตุสำคัญมาจากสภาพภูมิอากาศที่ไม่เอื้ออำนวย ประกอบกับอัตรากำไรของเกษตรกรผู้ผลิตที่ลดลง ส่งผลให้พื้นที่เพาะปลูกปรับตัวลดลง

นอกจากนี้ FAO ยังระบุว่า ภายใต้สถานการณ์ปรากฏการณ์เอลนีโญ (El Niño) ที่กำลังเกิดขึ้น การพยากรณ์สภาพอากาศบ่งชี้ว่า มีความเป็นไปได้สูงที่ปริมาณน้ำฝนในช่วงเดือนพฤศจิกายน 2569 ถึงเดือนกุมภาพันธ์ 2570 จะต่ำกว่าระดับปกติ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อพื้นที่ในประเทศกัมพูชา ไทย ลาว ฟิลิปปินส์ เวียดนาม มาเลเซีย อินโดนีเซีย และติมอร์-เลสเต

ขณะเดียวกัน กระทรวงเกษตรฟิลิปปินส์ (Department of Agriculture) ของรัฐบาลฟิลิปปินส์ระบุว่า ผลผลิตข้าวภายในประเทศในปี 2569 อาจลดลง 1 ล้านตัน เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า

ก่อนหน้านี้ นายฟรานซิสโก ติว ลอเรล จูเนียร์ (Francisco Tiu Laurel Jr.) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรฟิลิปปินส์ ให้ความเห็นว่า การลดลงของผลผลิตข้าวมีสาเหตุมาจากปัจจัยหลายประการที่เกิดขึ้นพร้อมกัน ทั้งสภาพภูมิอากาศที่ไม่เอื้ออำนวยและต้นทุนปัจจัยการผลิตที่ปรับตัวสูงขึ้น

โดยระบุว่า โดยภาพรวมแล้ว คาดว่าผลผลิตข้าวของเราจะลดลงประมาณ 1 ล้านตัน เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า โดยราคาปุ๋ยที่อยู่ในระดับสูงที่สุดถือเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดที่ส่งผลให้ผลผลิตลดลง นอกจากนี้ ราคาน้ำมันเชื้อเพลิงที่ปรับตัวสูงขึ้นยังส่งผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อผลผลิตในปีนี้ด้วย

พร้อมกล่าวเพิ่มเติมว่า ผลที่ตามมาคือ เกษตรกรจะลดปริมาณการใช้ปุ๋ยลง ส่งผลให้ผลผลิตต่อพื้นที่ลดลง นอกจากนี้ เกษตรกรบางส่วนอาจยกเลิกแผนการเพาะปลูก เนื่องจากต้นทุนอยู่ในระดับสูงเกินไป และมีเงินทุนหมุนเวียนสำหรับการลงทุนไม่เพียงพอ

ข้อมูลล่าสุดจากสำนักงานสถิติแห่งชาติฟิลิปปินส์ (Philippine Statistics Authority: PSA) ระบุว่า ในไตรมาสที่ 3 ของปี 2569 ผลผลิตข้าวของฟิลิปปินส์ลดลงร้อยละ 17.8 เหลือ 3.08 ล้านตัน จาก 3.75 ล้านตันในช่วงเดียวกันของปีก่อน

ขณะเดียวกัน พื้นที่เก็บเกี่ยวลดลงร้อยละ 17.6 เหลือ 755,369 เฮกตาร์ จาก 916,772 เฮกตาร์ในช่วงเดียวกันของปีก่อน โดยข้อมูลของ PSA ยังแสดงให้เห็นว่า ผลผลิตต่อพื้นที่เพาะปลูกข้าวทั้งในเขตชลประทานและเขตเกษตรอาศัยน้ำฝนปรับตัวลดลง เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน

ทั้งนี้ ในปี 2568 ฟิลิปปินส์มีผลผลิตข้าวประมาณ 19.67 ล้านตัน หากการคาดการณ์ของกระทรวงเกษตรเป็นไปตามที่ระบุ ผลผลิตข้าวในปี 2569 อาจลดลงเหลือเพียง 18.67 ล้านตัน ซึ่งจะเป็นระดับต่ำสุดในรอบ 10 ปี นับตั้งแต่ปี 2559 ที่มีผลผลิตเพียง 17.63 ล้านตัน

ที่มา Oryza.com

<u>อินโดนีเซีย</u>

สำนักข่าว TEMPO.CO รายงานว่า นายอันดี อัมราน สุไลมาน (Andi Amran Sulaiman) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรอินโดนีเซีย ยืนยันว่า ปริมาณข้าวที่มีอยู่ในประเทศก่อนเข้าสู่ช่วงเทศกาลคริสต์มาสปี 2569 และเทศกาลปีใหม่ 2570 อยู่ในระดับเพียงพอ โดยมีปริมาณข้าวสำรองอยู่ที่ 4.5 ล้านตัน ซึ่งถือว่าสูงที่สุดนับตั้งแต่อินโดนีเซียได้รับเอกราช

เขากล่าวภายหลังเข้าร่วมการประชุมประสานงานเฉพาะกิจ ซึ่งมีวาระหารือเกี่ยวกับการกำหนดปริมาณปุ๋ย การเตรียมความพร้อมด้านงบประมาณ กลไกการชำระเงิน ตลอดจนการปรับปรุงและจัดสรรงบประมาณใหม่สำหรับโครงการปุ๋ยอุดหนุนในปี 2569 และ 2570

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรกล่าวว่า ปัจจุบันมี 33 ประเทศที่ชะลอการส่งออกหรือระงับการจำหน่ายข้าวออกจากประเทศ ดังนั้น อินโดนีเซียจึงจำเป็นต้องดูแลให้มีปริมาณสำรองอาหารเพียงพอ เพื่อรองรับความต้องการบริโภคภายในประเทศได้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

นายสุไลมานประเมินว่า ปริมาณข้าวสำรองของประเทศ ณ สิ้นปีนี้จะสูงที่สุดนับตั้งแต่อินโดนีเซียได้รับเอกราช จึงขอให้ประชาชนไม่ต้องกังวลเกี่ยวกับปริมาณข้าวในช่วงวันหยุดเทศกาลปลายปี

สำหรับกรณีที่ราคาข้าวปรับตัวสูงขึ้น แม้ประเทศจะมีข้าวสำรองอยู่ในปริมาณมาก เขากล่าวว่า รัฐบาลตรวจพบการกระทำผิดเกี่ยวกับการกระจายสินค้า ซึ่งส่งผลกระทบต่อระดับราคาในตลาด เขายกตัวอย่างกรณีข้าว

เสริมคุณค่าทางโภชนาการ (Fortified Rice) ซึ่งควรจำหน่ายในราคาประมาณ 13,000 รูเปียห์ต่อกิโลกรัม แต่กลับพบว่ามีผู้ประกอบการบางรายนำไปจำหน่ายในราคาสูงถึง 50,000 รูเปียห์ต่อกิโลกรัม

นอกจากนี้ ยังพบการกระทำที่นำข้าวจากโครงการรักษาเสถียรภาพด้านอุปทานและราคาสินค้าอาหาร (Food Supply and Price Stabilization: SPHP) มาแกะบรรจุภัณฑ์ แล้วบรรจุใหม่เพื่อจำหน่ายในฐานะข้าวพรีเมียม (Premium Rice) ในราคาที่สูงขึ้น

รัฐบาลได้ระบุผู้ต้องสงสัยในคดีดังกล่าวแล้ว 13 ราย และอยู่ระหว่างขยายผลการสอบสวน เพื่อเปิดเผยผู้ที่เกี่ยวข้องรายอื่นๆ ในกระบวนการกระจายข้าวที่ผิดกฎหมาย

ที่มา Oryza.com

ญี่ปุ่น

กระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น (Ministry of Agriculture, Forestry and Fisheries: MAFF) ประกาศเปิดประมูลนำเข้าข้าวแบบ MA (Ordinary Import Tender) ครั้งที่ 7 โดยกำหนดจัดการประมูลในวันศุกร์ที่ 13 พฤศจิกายน 2569 ระหว่างเวลา 13.15–14.00 น. ตามเวลาประเทศญี่ปุ่น ณ กองกิจการการค้าสินค้าเกษตร ฝ่ายนโยบายสินค้าเกษตร กระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น โดยสามารถดูเอกสารประกาศการประมูลได้ที่

https://www.maff.go.jp/j/seisan/boueki/nyusatu/n_announce/attach/pdf/index-529.pdf

การประมูลครั้งนี้มีปริมาณข้าวรวม 49,200 ตัน แบ่งเป็น 7 รายการ ประกอบด้วยข้าวจากสหรัฐฯ 3 รายการ เป็นข้าวสารเจ้าเมล็ดกลาง (medium grain milled non-glutinous rice) รายการละ 13,000 ตัน รวม 39,000 ตัน ส่วนไทยมี 3 รายการ รวม 3,200 ตัน ประกอบด้วยข้าวเหนียวเมล็ดยาว (Thai long-grain glutinous rice) 1 ล็อต จำนวน 1,080 ตัน และอีก 2 ล็อต จำนวนล็อตละ 1,060 ตัน นอกจากนี้ ยังมีการประมูลสำหรับข้าวสารเจ้าเมล็ดยาว (Long-grain Milled Rice (Non-glutinous) แบบไม่ระบุประเทศที่มา (Global Tender) อีก 7,000 ตัน

สำหรับกำหนดการขนส่งนั้น ข้าวสารเจ้าเมล็ดปานกลางจากสหรัฐฯจำนวนรวม 39,000 ตัน กำหนดช่วงเวลาขนส่งทางเรือระหว่างวันที่ 21 กุมภาพันธ์–31 มีนาคม 2570 และระหว่างวันที่ 21 มีนาคม–30 เมษายน 2570 ส่วนข้าวไทยทั้ง 3 รายการ รวม 3,200 ตัน กำหนดให้ข้าวถึงปลายทางภายในวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2570 สำหรับข้าวสารเจ้าที่ไม่ระบุประเทศที่มา ปริมาณ 7,000 ตัน กำหนดช่วงเวลาขนส่งทางเรือระหว่างวันที่ 15 กุมภาพันธ์–15 มีนาคม 2570

นอกจากนี้ กระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น (Ministry of Agriculture, Forestry and Fisheries: MAFF) ยังได้ออกประกาศว่า ญี่ปุ่นมีแผนนำเข้าข้าวประมาณ 25,000 ตัน ผ่านการประมูลด้วยวิธีซื้อและขายพร้อมกัน (Simultaneous Buy and Sell: SBS) ซึ่งจะจัดขึ้นในวันที่ 20 พฤศจิกายน 2569 ระหว่างเวลา 11.00–12.00 น. ตามเวลาประเทศญี่ปุ่น โดยสามารถดูเอกสารประกาศการประมูลได้ที่

https://www.maff.go.jp/j/seisan/boueki/nyusatu/n_announce/attach/pdf/index-523.pdf

การประมูลครั้งนี้นับเป็นการประมูลนำเข้าข้าวด้วยวิธี SBS ครั้งที่ 3 ของญี่ปุ่นในปีงบประมาณ 2569/70 (เมษายน 2569–มีนาคม 2570)

ทั้งนี้ ญี่ปุ่นดำเนินการประมูลนำเข้าข้าวด้วยวิธี SBS ภายใต้พันธกรณีการเปิดตลาดนำเข้าขั้นต่ำ (Minimum Access) ขององค์การการค้าโลก (World Trade Organization: WTO) โดยเปิดโอกาสให้ผู้นำเข้า

เอกชนและผู้จำหน่ายจากต่างประเทศเข้าร่วมการนำเข้าข้าวได้ในปริมาณไม่เกิน 100,000 ตันต่อปี ซึ่งส่วนใหญ่เป็นข้าวสำหรับการบริโภคโดยตรง

กระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น (Ministry of Agriculture, Forestry and Fisheries: MAFF) ยังมีแผนนำเข้าข้าวประมาณ 4,123 ตัน ผ่านการประมูลภายใต้กรอบความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิกแบบครอบคลุมและก้าวหน้า (Comprehensive and Progressive Agreement for Trans-Pacific Partnership: CPTPP) ด้วยวิธีซื้อและขายพร้อมกัน (Simultaneous Buy and Sell: SBS) ซึ่งจะจัดขึ้นในวันที่ 24 พฤศจิกายน 2569 ระหว่างเวลา 11.00–12.00 น. ตามเวลาประเทศญี่ปุ่น

การประมูลครั้งนี้นับเป็นการประมูลข้าวภายใต้กรอบ CPTPP ด้วยวิธี SBS ครั้งที่ 4 ในปีงบประมาณ 2569/70 (เมษายน 2569–มีนาคม 2570)

ทั้งนี้ ความตกลง CPTPP เป็นความตกลงทางการค้าระหว่าง 11 ประเทศ ได้แก่ ออสเตรเลีย บรูไน แคนาดา ชิลี ญี่ปุ่น มาเลเซีย เม็กซิโก นิวซีแลนด์ เปรู สิงคโปร์ และเวียดนาม

ที่มา Oryza.com

<u>เกาหลีใต้</u>

บริษัทส่งเสริมการค้าเกษตรและประมงและอาหาร (Korea Agro-Fisheries & Food Trade Corporation: aT) ซึ่งเป็นหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ ได้ประกาศผลการประมูลข้าวครั้งที่ 8 ภายใต้ระบบโควตาภาษี (Tariff Rate Quota: TRQ) ประจำปี 2569 ซึ่งจัดขึ้นเมื่อวันที่ 29 ตุลาคม 2569 โดยมีปริมาณข้าวที่ได้รับการจัดสรรรวม 45,600 ตัน

ทั้งนี้ เวียดนามได้รับการจัดสรรข้าวมากที่สุด จำนวน 35,000 ตัน เป็นข้าวหักเมล็ดยาว ในราคาตันละ 413–468 ดอลลาร์สหรัฐฯ ส่วนไทยได้รับการจัดสรรรวม 5,600 ตัน ประกอบด้วยข้าวหักเมล็ดยาว 4,500 ตัน ในราคาตันละ 497.80 ดอลลาร์สหรัฐฯ และข้าวสารเจ้าเมล็ดยาว 1,100 ตัน ในราคาตันละ 671.42 ดอลลาร์สหรัฐฯ

ขณะที่สหรัฐฯ ได้รับการจัดสรรข้าวสารเมล็ดยาวปานกลาง จำนวน 5,000 ตัน ในราคาตันละ 1,054.92 ดอลลาร์สหรัฐฯ อย่างไรก็ตาม ข้าวจากสหรัฐฯ อีก 2 รายการ รวมปริมาณ 10,000 ตัน ไม่สามารถหาผู้เสนอราคาที่ชนะการประมูลได้

การประมูลครั้งนี้มีปริมาณข้าวเสนอขายรวม 60,600 ตัน ในจำนวนนี้ได้รับการจัดสรร 45,600 ตัน ขณะที่ข้าว 3 รายการ รวมปริมาณ 11,000 ตัน ไม่ประสบผลสำเร็จในการประมูล

ล่าสุดตามประกาศข่าวที่เผยแพร่บนเว็บไซต์ของ KAFTC ระบุว่า บริษัทส่งเสริมการค้าเกษตรและประมงและอาหาร (State-Backed Agro-Fisheries & Food Trade Corp.: KAFTC) ของเกาหลีใต้ ได้ประกาศเปิดประมูลระหว่างประเทศเพื่อจัดซื้อข้าวเจ้า (Non-glutinous Rice) จากสหรัฐอเมริกาและไทย ปริมาณประมาณ 11,000 ตัน โดยการประมูลครั้งนี้นับเป็นครั้งที่ 9 ของปี 2569 โดยสามารถดูรายละเอียดการประมูลได้ที่

https://www.at.or.kr/article/apko363300/view.action?articleId=53526

การประมูลครั้งนี้แบ่งการจัดซื้อออกเป็น 3 รายการ ประกอบด้วยข้าวสารเจ้าเมล็ดกลาง (Medium Grain) จากสหรัฐอเมริกา จำนวน 2 รายการ รวม 10,000 ตัน โดยแต่ละรายการมีปริมาณ 5,000 ตัน และข้าวสารเจ้าเมล็ดยาว (Long Grain) จากไทยจำนวน 1,000 ตัน ทุกรายการกำหนดมาตรฐานคุณภาพ US No.1 และกำหนดส่งมอบ ณ ท่าเรือปูซาน (Busan)

สำหรับข้าวจากสหรัฐอเมริกา รายการแรก เลขที่ประมูล AT3124-MRI-26(729) ปริมาณ 5,000 ตัน กำหนดส่งมอบระหว่างวันที่ 15 สิงหาคม – 15 ตุลาคม 2570 ส่วนรายการที่สอง เลขที่ประมูล AT3125-MRI-26(730) ปริมาณ 5,000 ตัน กำหนดส่งมอบระหว่างวันที่ 1 มิถุนายน – 31 กรกฎาคม 2570

ขณะที่ข้าวจากประเทศไทย เลขที่ประมูล AT3126-MRI-26(731) เป็นข้าวสารเจ้าเมล็ดยาว ปริมาณ 1,000 ตัน มาตรฐาน US No.1 กำหนดส่งมอบ ณ ท่าเรือปูซาน ระหว่างวันที่ 1–30 เมษายน 2570

ทั้งนี้ KAFTC กำหนดปิดรับการยื่นเสนอราคาในวันที่ 23 พฤศจิกายน 2569 เวลา 15.00 น. ตามเวลามาตรฐานเกาหลี (KST) และกำหนดดำเนินการประมูลผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ในวันที่ 24 พฤศจิกายน 2569 ระหว่างเวลา 09.30–10.30 น. ตามเวลามาตรฐานเกาหลี (KST)

การประมูลครั้งนี้เป็นโอกาสสำหรับข้าวไทยในการส่งออกไปยังตลาดเกาหลีใต้ โดยมีปริมาณที่เปิดประมูลสำหรับข้าวสารเจ้าเมล็ดยาวจากไทยจำนวน 1,000 ตัน ซึ่งกำหนดส่งมอบในเดือนเมษายน 2570

สำนักข่าว Seoul Economic Daily รายงานว่า เกาหลีใต้เริ่มดำเนินการจัดซื้อข้าวจากผลผลิตปี 2569 จำนวน 400,000 ตัน เพื่อสำรองไว้ในคลังข้าวของรัฐ โดยกำหนดให้การตรวจสอบคุณภาพข้าวเพื่อการจัดซื้อดำเนินต่อเนื่องไปจนถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2569 รายงานโดย

สำนักงานบริหารจัดการคุณภาพผลิตภัณฑ์เกษตรแห่งชาติ (National Agricultural Products Quality Management Service) จะดำเนินการตรวจสอบข้าว ณ จุดตรวจสอบที่กำหนดไว้ประมาณ 3,000 แห่งทั่วประเทศ โดยเป้าหมายการจัดซื้อดังกล่าวคำนวณในรูปข้าวสาร ประกอบด้วยข้าวบรรจุกระสอบจำนวน 280,000 ตัน และข้าวเปลือกในรูปแบบข้าวเทกองจำนวน 120,000 ตัน

การตรวจสอบข้าวเทกองเริ่มดำเนินการมาตั้งแต่วันที่ 7 กันยายน ณ ศูนย์แปรรูปข้าวและสถานที่อบแห้งและจัดเก็บข้าวจำนวน 365 แห่งทั่วประเทศ ส่วนการตรวจสอบข้าวบรรจุกระสอบเริ่มขึ้นในเดือนพฤศจิกายน โดยดำเนินการผ่านสำนักงานและสาขาประจำภูมิภาคของหน่วยงานดังกล่าวมากกว่า 130 แห่ง การจัดซื้อครั้งนี้ครอบคลุมข้าวที่ผลิตภายในประเทศจากผลผลิตปี 2569

การจัดซื้อดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของโครงการสำรองข้าวของรัฐบาล ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อให้มั่นใจว่าประเทศจะมีปริมาณข้าวเพียงพอสำหรับรองรับสถานการณ์ฉุกเฉิน ภัยพิบัติทางธรรมชาติ และเหตุการณ์ที่อาจส่งผลกระทบต่ออุปทานข้าว

นอกจากนี้ โครงการจัดซื้อยังเป็นส่วนหนึ่งของมาตรการในภาพรวมของเกาหลีใต้เพื่อรักษาเสถียรภาพตลาดข้าวภายในประเทศในช่วงฤดูเก็บเกี่ยว โดยรัฐบาลยังให้การสนับสนุนทางการเงินสำหรับการจัดซื้อข้าว ด้วยการจัดสรรงบประมาณรวม 4 ล้านล้านวอน ผ่านรัฐบาลและสหกรณ์การเกษตร เพื่ออำนวยความสะดวกในการรับซื้อข้าวและสนับสนุนเกษตรกรในช่วงฤดูเก็บเกี่ยว

ขณะที่สำนักข่าว Korea JoongAng Daily รายงานโดยอ้างอิงข้อมูลที่เผยแพร่โดยกระทรวงข้อมูลและสถิติ (Ministry of Data and Statistics) ว่า ผลผลิตข้าวของเกาหลีใต้ในปี 2569 ลดลงต่อเนื่องเป็นปีที่ 5 โดยมีปริมาณรวม 3.5 ล้านตัน ลดลง 0.9% เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า ซึ่งปริมาณผลผลิตดังกล่าวนับเป็นระดับต่ำสุดเป็นอันดับ 4 นับตั้งแต่รัฐบาลเกาหลีใต้เริ่มจัดเก็บสถิติผลผลิตข้าวในปี 2508

การลดลงของผลผลิตมีสาเหตุจากพฤติกรรมการบริโภคอาหารที่เปลี่ยนแปลงไป ส่งผลให้ความต้องการบริโภคข้าวภายในประเทศลดลง ประกอบกับพื้นที่เพาะปลูกข้าวที่หดตัวลงอย่างต่อเนื่อง โดยพื้นที่เพาะปลูกข้าว

ทั้งหมดของประเทศลดลง 1.1% เหลือ 670,000 เฮกตาร์ ซึ่งเป็นระดับต่ำสุดเป็นประวัติการณ์ อย่างไรก็ตาม ผลผลิตข้าวต่อพื้นที่กลับเพิ่มขึ้น 0.2% อยู่ที่ 524 กิโลกรัมต่อพื้นที่ 1,000 ตารางเมตร

นอกจากนี้ รัฐบาลยังส่งเสริมให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนไปปลูกพืชทางเลือกชนิดอื่น เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของมาตรการบริหารจัดการปริมาณผลผลิตข้าวภายในประเทศ แม้ว่าข้าวจะยังคงเป็นอาหารหลักของประชากรเกาหลีใต้ แต่ปริมาณการบริโภคข้าวของประเทศได้ลดลงอย่างต่อเนื่องในช่วงหลายทศวรรษที่ผ่านมา อันเป็นผลจากความนิยมและพฤติกรรมการบริโภคอาหารที่เปลี่ยนแปลงไป

เมื่อพิจารณาผลผลิตรายภูมิภาค พบว่า ภูมิภาคซ็อนนัม-ควังจู (Jeonnam-Gwangju) มีผลผลิตข้าวมากที่สุด จำนวน 736,000 ตัน รองลงมา ได้แก่ จังหวัดชุงชองใต้ (South Chungcheong) จำนวน 681,000 ตัน และจังหวัดชอลลาเหนือ (North Jeolla) จำนวน 526,000 ตัน

ที่มา Oryza.com

อินเดีย

สัปดาห์ที่ผ่านมา สำนักข่าวรอยเตอร์ (Reuters) รายงานว่าราคาส่งออกข้าวของอินเดียปรับตัวสูงขึ้น โดยได้รับแรงหนุนจากความต้องการซื้อจากประเทศในทวีปแอฟริกา ประกอบกับค่าเงินรูปี (Rupee) แข็งค่าขึ้นแตะระดับสูงสุดในรอบเกือบ 7 เดือน โดยข้าวนึ่ง 5% เสนอขายอยู่ที่ตันละ 385–390 ดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นจากตันละ 382–386 ดอลลาร์สหรัฐในสัปดาห์ก่อนหน้า ส่วนข้าวขาว 5% มีราคาอยู่ที่ตันละ 390–395 ดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นจากระดับ 389–393 ดอลลาร์สหรัฐ เมื่อเทียบกับสัปดาห์ก่อนหน้า

ขณะที่ผู้ส่งออกข้าวรายหนึ่งในเมืองโกลกาตา (Kolkata) เปิดเผยว่า การแข็งค่าขึ้นอย่างต่อเนื่องของเงินรูปีในช่วงหลายวันที่ผ่านมา ส่งผลให้ผู้ส่งออกจำเป็นต้องปรับเพิ่มราคาจำหน่าย เพื่อรักษาอัตรากำไรจากการส่งออกไว้

สำนักข่าว BigMint Bureau รายงานว่า ในขณะนี้มีปริมาณข้าวรอการส่งออกทางเรืออยู่ที่ประมาณ 1.24 ล้านตัน โดยมีฟิลิปปินส์เป็นตลาดปลายทางรายใหญ่ที่สุด ส่วนตลาดปลายทางอื่นๆ (Others) มีสัดส่วนร้อยละ 62 ของปริมาณข้าวทั้งหมดที่อยู่ในบัญชีเรือรอขนถ่ายสินค้า โดยท่าเรือกันดลา (Kandla) และท่าเรือกากินาดา (Kakinada) ยังคงเป็นท่าเรือหลักในการขนถ่ายสินค้า โดยข้าวบรรจุกระสอบเป็นสินค้าส่งออกส่วนใหญ่

ข้อมูลจาก BigMint ระบุว่า ณ วันที่ 6 พฤศจิกายน 2569 ปริมาณข้าวส่งออกของอินเดียที่อยู่ในบัญชีเรือรอขนถ่ายสินค้าตามท่าเรือหลักต่างๆ มีจำนวนรวม 1.24 ล้านตัน โดยฟิลิปปินส์เป็นตลาดปลายทางรายประเทศที่มีปริมาณสูงที่สุด จำนวน 69,495 ตัน รองลงมา ได้แก่ เซเนกัล 68,000 ตัน และเซียร์ราลีโอน 50,260 ตัน

อย่างไรก็ตาม ตลาดปลายทางในกลุ่มอื่น ๆ (Others) มีปริมาณรวมสูงที่สุดถึง 778,885 ตัน หรือคิดเป็นเกือบร้อยละ 63 ของปริมาณข้าวทั้งหมดที่อยู่ในบัญชีเรือรอขนถ่ายสินค้า ขณะที่กินีมีปริมาณ 43,808 ตัน รองลงมา ได้แก่ ไนจีเรีย 40,000 ตัน และบังกลาเทศ 34,950 ตัน ส่วนโกตดิวัวร์และจิบูตีมีปริมาณ 31,000 ตัน และ 28,650 ตัน ตามลำดับ ขณะที่แคเมอรูนมีปริมาณ 28,000 ตัน สำหรับตลาดปลายทางอื่นๆ ได้แก่ โมซัมบิก 27,210 ตัน อิรัก 19,089 ตัน แองโกลา 17,000 ตัน และโซมาเลีย 8,500 ตัน

ท่าเรือกันดลาและท่าเรือกากินาดายังคงมีบทบาทสำคัญในการส่งออกข้าวของอินเดีย โดยท่าเรือกันดลาเป็นจุดขนถ่ายสินค้าสำหรับการส่งออกไปยังฟิลิปปินส์ จิบูตี แคเมอรูน โมซัมบิก อิรัก แองโกลา และโซมาเลีย รวมถึงตลาดปลายทางอื่นๆ

ส่วนท่าเรือกากินาดาเป็นจุดขนถ่ายสินค้าสำหรับการส่งออกไปยังเซเนกัล เซียร์ราลีโอน ไนจีเรีย บังกลาเทศ และโกตดิวัวร์ ขณะที่การส่งออกไปยังกินีกำหนดให้มีการขนถ่ายสินค้าผ่านท่าเรือตูติโคริน (Tuticorin) และท่าเรือกากินาดา ส่วนสินค้าในกลุ่มตลาดปลายทางอื่นๆ (Others) มีการใช้ท่าเรือกันดลา เจนไน (Chennai) และกากินาดาเป็นจุดขนถ่ายสินค้า

ทั้งนี้ ข้าวบรรจุกระสอบมีสัดส่วนเป็นส่วนใหญ่ของปริมาณข้าวส่งออกที่อยู่ในบัญชีเรือรอขนถ่ายสินค้า โดยพบในรายการส่งออกไปยังตลาดปลายทางรายประเทศเกือบทั้งหมด นอกจากนี้ ยังมีรายงานการส่งออกข้าวนึ่ง 5% (5% Parboiled Rice: PB) ไปยังเซเนกัล เซียร์ราลีโอน และบังกลาเทศด้วย สำหรับตลาดปลายทางในกลุ่มอื่นๆ (Others) ประกอบด้วยทั้งข้าวบรรจุกระสอบและข้าวนึ่ง 5%

ผู้ส่งออกรายสำคัญที่ปรากฏในบัญชีเรือรอขนถ่ายสินค้า ได้แก่ ITC, Goel International, Satyam Balaji, Sri Chitra, LDC, Euro Exports, KN Resources, Bharati Foods, Moi Commodities, Pattabhi Agro, Falcon Foods, Olam Global, Aditya Birla Global Trading, Reliance Retail, Sarala Foods และ Halder Venture รวมถึงผู้ส่งออกรายอื่น ๆ

ข้อมูลปริมาณข้าวส่งออกของอินเดียที่อยู่ในบัญชีเรือรอขนถ่ายสินค้าสะท้อนให้เห็นถึงการส่งออกไปยังตลาดปลายทางหลายประเทศทั้งในภูมิภาคแอฟริกาและเอเชีย โดยตลาดปลายทางในกลุ่มอื่นๆ (Others) มีสัดส่วนสูงเมื่อเทียบกับปริมาณรวมที่รายงาน ขณะที่ท่าเรือกันดลาและกากินาดายังคงเป็นท่าเรือสำคัญในการขนถ่ายสินค้า และข้าวบรรจุกระสอบยังคงเป็นรูปแบบสินค้าส่งออกหลักในรายการสินค้าที่รายงาน ทั้งนี้ ปริมาณการส่งออกที่เกิดขึ้นจริงจะขึ้นอยู่กับการเดินทางเข้ามาของเรือและการเคลื่อนย้ายสินค้าภายในท่าเรือ

สำนักข่าว KNN Bureau รายงานว่า การส่งออกข้าวของอินเดียในช่วงเดือนเมษายน–ตุลาคม 2569 ของปีงบประมาณ 2569/70 (2026-27) มีมูลค่าเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.6 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน อยู่ที่ 6.81 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ แม้ต้องเผชิญกับอุปสรรคด้านการขนส่งทางเรืออันเป็นผลจากความขัดแย้งในภูมิภาคเอเชียตะวันตก (West Asia) รวมถึงความกังวลเกี่ยวกับผลผลิตภายในประเทศจากปรากฏการณ์เอลนีโญ (El Niño)

ข้อมูลการค้าระบุว่า ในเดือนตุลาคม 2569 การส่งออกข้าวของอินเดียมีมูลค่าเพิ่มขึ้นมากกว่าร้อยละ 18 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีก่อน โดยอยู่ที่ 1.02 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ

ทั้งนี้ การดำเนินงานของท่าเรือในหลายพื้นที่ ได้แก่ อิรัก คูเวต บาห์เรน กาตาร์ เมืองดัมมาม (Dammam) และท่าเรือเจเบล อาลี (Jebel Ali) ยังคงได้รับผลกระทบและหยุดชะงัก ส่งผลให้ผู้ส่งออกจำเป็นต้องเปลี่ยนไปใช้เส้นทางการขนส่งทางเรือทางเลือกที่มีระยะทางไกลกว่าและมีต้นทุนสูงกว่าเดิม

นายรันจิต ซิงห์ จอสซัน (Ranjit Singh Jossan) รองประธานสมาคมผู้ส่งออกข้าวแห่งอินเดีย (All India Rice Exporters Association) ให้สัมภาษณ์กับหนังสือพิมพ์ The Financial Express ว่า แม้ผลการส่งออกจะขยายตัวได้ดี แต่อินเดียยังคงเผชิญการแข่งขันอย่างรุนแรงจากปากีสถาน ไทย เวียดนาม และเมียนมา ในตลาดข้าวโลก

เขากล่าวเพิ่มเติมว่า อุตสาหกรรมข้าวจำเป็นต้องสร้างความสมดุลระหว่างความสามารถในการแข่งขันด้านการส่งออกกับความมั่นคงทางอาหารภายในประเทศและเสถียรภาพด้านราคา โดยการควบคุมราคาข้าวภายในประเทศควบคู่กับการรักษาระดับการส่งออกให้อยู่ในระดับปัจจุบันยังคงเป็นความท้าทายสำหรับรัฐบาล

ผู้ส่งออกระบุว่า อินเดียยังคงมีปริมาณข้าวสำรองจำนวนมากและมีฐานการผลิตที่แข็งแกร่ง ขณะที่การรับซื้อข้าวเปลือกสำหรับฤดูการผลิตปี 2569/70 กำลังดำเนินการอยู่ในพื้นที่ต่างๆ ทั่วภาคเหนือของประเทศ

นายจอสชันกล่าวว่า แม้หลายพื้นที่จะได้รับผลกระทบจากสภาพอากาศที่มีลักษณะคล้ายภัยแล้ง แต่ผลผลิตที่อยู่ในระดับสูงเป็นประวัติการณ์ในรัฐปัญจาบ (Punjab) และรัฐหรยาณา (Haryana) ยังคงช่วยสนับสนุนปริมาณธัญพืชโดยรวมของประเทศให้มีเพียงพอ

ด้านนายสุราจ อการ์วาล (Suraj Agarwal) ผู้ร่วมก่อตั้งและประธานเจ้าหน้าที่บริหาร (CEO) ของบริษัท ไรซ์ วิลลา (Rice Villa) ซึ่งดำเนินธุรกิจส่งออกและการตลาดข้าว ประเมินว่า การส่งออกข้าวของอินเดียในช่วงเดือนพฤศจิกายน 2569–มกราคม 2570 อาจสร้างรายได้ประมาณ 2.9–3.1 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับระดับราคาข้าวภายในประเทศและปริมาณผลผลิตที่มีอยู่

อย่างไรก็ตาม มูลค่าการส่งออกข้าวบาสมาติและข้าวที่ไม่ใช่ข้าวบาสมาติในปีงบประมาณ 2568/69 (2025-26) ลดลงร้อยละ 7.5 เมื่อเทียบกับปีก่อน อยู่ที่ 11.53 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ

ทั้งนี้ กระทรวงเกษตรสหรัฐอเมริกา (United States Department of Agriculture: USDA) คาดการณ์ว่า การส่งออกข้าวของอินเดียในปี 2570 จะลดลงร้อยละ 4 เหลือ 24 ล้านตัน โดยมีสาเหตุจากการส่งออกข้าวหักและข้าวขาวที่ลดลง การวิเคราะห์ตลาดโลกของหน่วยงานดังกล่าวระบุว่า แนวโน้มการส่งออกที่ลดลงเป็นผลมาจากราคาข้าวที่ปรับตัวสูงขึ้นและปริมาณข้าวส่วนเกินที่สามารถนำออกส่งออกได้ลดลง

ข้อมูลจากรายงานความคืบหน้าพื้นที่เพาะปลูกพืช (Progressive Crop Area Sown Report) ฉบับล่าสุด ซึ่งเผยแพร่ผ่านระบบพอร์ทัลสถิติการเกษตรแบบบูรณาการ (Unified Portal for Agricultural Statistics: UPAg) ระบุว่า ณ วันที่ 13 พฤศจิกายน 2569 อินเดียมีพื้นที่เพาะปลูกข้าวฤดูรอง (Rabi Rice) แล้วทั้งสิ้น 791,000 เฮกตาร์ ลดลงร้อยละ 4.27 เมื่อเทียบกับพื้นที่ 826,000 เฮกตาร์ในช่วงเดียวกันของปีก่อน

เมื่อเทียบกับพื้นที่เพาะปลูกปกติ (Normal Area) ซึ่งประเมินโดยกรมการเกษตรและสวัสดิการเกษตรกร (Department of Agriculture and Farmers Welfare: DA&FW) ไว้ที่ 4.328 ล้านเฮกตาร์ พบว่าพื้นที่เพาะปลูกข้าว Rabi Rice ในปัจจุบันคิดเป็นประมาณร้อยละ 18.3 ของพื้นที่เพาะปลูกปกติ

คาดว่าการเพาะปลูกข้าว Rabi Rice จะขยายตัวเพิ่มขึ้นในช่วงหลายสัปดาห์ข้างหน้า โดยกิจกรรมการเพาะปลูกในแต่ละรัฐที่เป็นแหล่งผลิตข้าวสำคัญมีความแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับสภาพภูมิอากาศในแต่ละภูมิภาคและความพร้อมของแหล่งน้ำเพื่อการชลประทาน

โดยทั่วไป การเพาะปลูกข้าว Rabi Rice ในบางภูมิภาคจะเริ่มขึ้นในช่วงเดือนตุลาคม-พฤศจิกายน และจะมีความคืบหน้าเพิ่มขึ้นตั้งแต่เดือนพฤศจิกายนเป็นต้นไป ก่อนดำเนินต่อเนื่องไปจนถึงเดือนมกราคมหรือกุมภาพันธ์ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับปฏิทินการเพาะปลูกของแต่ละภูมิภาคและความพร้อมของน้ำเพื่อการชลประทาน

รายงานโดยสำนักข่าว The Hindu Business Line อ้างอิงข้อมูลอย่างเป็นทางการของรัฐบาล ระบุว่า การจัดซื้อข้าวเปลือกของรัฐบาลอินเดียในฤดูการตลาดปี 2569/70 ในเดือนตุลาคม มีปริมาณลดลงประมาณ 1.9 ล้านตัน เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน โดยอยู่ที่ 10.4 ล้านตัน จากกว่า 12.3 ล้านตันในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา สาเหตุหลักมาจากปริมาณข้าวเปลือกที่เกษตรกรนำออกจำหน่ายลดลง และผลผลิตต่อพื้นที่เพาะปลูกปรับตัวลดลง

รัฐปัญจาบ (Punjab) ยังคงเป็นรัฐที่มีสัดส่วนการส่งมอบข้าวเข้าสู่คลังสำรองส่วนกลาง (Central Pool) มากที่สุด โดย ณ วันที่ 31 ตุลาคม มีปริมาณการจัดซื้อรวม 7.352 ล้านตัน เพิ่มขึ้นเล็กน้อยจาก 7.292 ล้านตันในปีก่อนหน้า อย่างไรก็ตาม การจัดซื้อในรัฐหรยาณา (Haryana) ลดลงอย่างมีนัยสำคัญ จาก 3.879 ล้านตัน เหลือ 2.625 ล้านตัน ขณะที่รัฐทมิฬนาฑู (Tamil Nadu) มีปริมาณการจัดซื้อลดลงจาก 751,000 ตัน เหลือ 287,000 ตัน

แม้ว่าจะเริ่มดำเนินการจัดซื้อตั้งแต่วันที่ 1 กันยายนแล้วก็ตาม ส่วนรัฐอุตตราขัณฑ์ (Uttarakhand) มีปริมาณการจัดซื้อลดลงอย่างมากเช่นกัน โดยลดลงจาก 307,000 ตัน เหลือเพียงกว่า 90,000 ตัน เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน

สำหรับรัฐอื่นๆ รัฐอุตตรประเทศ (Uttar Pradesh) มีปริมาณการจัดซื้อ 9,879 ตัน เทียบกับ 70,214 ตันในปีก่อนหน้า ขณะที่รัฐชัมมูและแคชเมียร์ (Jammu and Kashmir) จัดซื้อได้ 8,357 ตัน เพิ่มขึ้นเล็กน้อยจาก 8,286 ตัน ส่วนรัฐหิมาจัลประเทศ (Himachal Pradesh) มีปริมาณการจัดซื้อเพิ่มขึ้นเป็น 10,082 ตัน จาก 7,851 ตันในปีก่อนหน้า

รัฐบาลอินเดียกำหนดเป้าหมายการจัดซื้อข้าวเปลือกจากผลผลิตฤดูมรสุม (Kharif Crop) ในฤดูการตลาดปี 2569/70 ซึ่งครอบคลุมช่วงเดือนตุลาคมถึงกันยายน ไว้ที่ 71.522 ล้านตัน โดยเริ่มดำเนินการจัดซื้อในวันที่ 1 พฤศจิกายน ในรัฐฉัตตีสครห์ (Chhattisgarh) โอริสสา (Odisha) พิหาร (Bihar) อัสสัม (Assam) กรณาฏกะ (Karnataka) และมัธยประเทศ (Madhya Pradesh) ขณะที่รัฐคุชราต (Gujarat) มีกำหนดเริ่มจัดซื้อในวันที่ 16 พฤศจิกายน

การจัดซื้อข้าวเปลือกที่ลดลงในครั้งนี้เกิดขึ้นท่ามกลางสถานการณ์พื้นที่เพาะปลูกข้าวเปลือกลดลง และรายงานที่ระบุว่าผลผลิตต่อพื้นที่มีแนวโน้มลดลง โดย ณ วันที่ 2 ตุลาคม 2569 พื้นที่เพาะปลูกข้าวเปลือกฤดูมรสุมอยู่ที่ 43.362 ล้านเฮกตาร์ ลดลงจาก 44.918 ล้านเฮกตาร์ในช่วงเดียวกันของปีก่อน ทั้งนี้ คาดว่ากระทรวงเกษตรอินเดียจะเผยแพร่ประมาณการผลผลิตพืชฤดูมรสุมในช่วงปลายเดือนนี้

ขณะเดียวกัน รัฐบาลได้ปรับปรุงหลักเกณฑ์การรับซื้อข้าว โดยลดสัดส่วนข้าวหักที่อนุญาตให้มีได้ในข้าวที่ได้จากการสีข้าวเปลือก จากเดิมไม่เกิน 25% เหลือไม่เกิน 15% ภายหลังการปรับปรุงหลักเกณฑ์ดังกล่าว รัฐบาลยังได้ปรับประมาณการปริมาณการจัดซื้อข้าวสำหรับฤดูการตลาดปี 2568/69 ลงมาอยู่ที่ 39.405 ล้านตัน

บทวิเคราะห์ที่เผยแพร่ในหนังสือพิมพ์ The Hindu เรียกร้องให้อินเดียปรับเปลี่ยนยุทธศาสตร์การส่งออกข้าว จากการมุ่งเน้นเพิ่มปริมาณการส่งออกให้สูงสุด ไปสู่การเพิ่มมูลค่าการส่งออกควบคู่กับการลดต้นทุนด้านสิ่งแวดล้อม เนื่องจากสถานะของอินเดียในฐานะประเทศผู้ส่งออกข้าวรายใหญ่ที่สุดของโลกกำลังทำให้เกิดความกังวลเกี่ยวกับความยั่งยืนของการผลิต โดยเฉพาะปัญหาการลดลงของปริมาณน้ำใต้ดินและการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากภาคการเกษตร

ในปีการผลิต 2568/69 (2025-26) อินเดียมีผลผลิตข้าวประมาณ 154.02 ล้านตัน ปริมาณการส่งออกข้าวเพิ่มขึ้นจาก 17.73 ล้านตัน ในปีการผลิต 2563/64 (2020-21) เป็น 21.57 ล้านตัน ในปีการผลิต 2568/69 (2025-26) ขณะที่รายได้จากการส่งออกเพิ่มขึ้นจาก 8.82 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ เป็น 11.54 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ

อย่างไรก็ตาม ตัวเลขการส่งออกสะท้อนให้เห็นถึงความแตกต่างด้านการสร้างมูลค่าจากการส่งออก โดยในปีการผลิต 2568/69 อินเดียส่งออกข้าวบาสมาติ (Basmati Rice) จำนวน 6.52 ล้านตัน คิดเป็นมูลค่า 5.67 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ เมื่อเทียบกับการส่งออกข้าวที่ไม่ใช่ข้าวบาสมาติ (Non-Basmati Rice) จำนวน 15.04 ล้านตัน คิดเป็นมูลค่า 5.86 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ข้อมูลดังกล่าวชี้ให้เห็นถึงศักยภาพในการเพิ่มรายได้จากการส่งออก ผ่านการเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์และการยกระดับคุณภาพข้าวให้สูงขึ้น

บทวิเคราะห์ยังให้ความสำคัญกับต้นทุนด้านทรัพยากรน้ำที่แฝงอยู่ในการส่งออกข้าว โดยข้าวทุกตันที่ส่งออกไปหมายถึงปริมาณน้ำที่ถูกใช้ไปในกระบวนการเพาะปลูก การผลิตข้าวที่พึ่งพาน้ำใต้ดินในรัฐต่างๆ เช่น ปัญจาบ (Punjab) หรยาณา (Haryana) และอุตตรประเทศ (Uttar Pradesh) กำลังสร้างแรงกดดันต่อทรัพยากรน้ำ

ที่อยู่ในภาวะตึงตัวอยู่แล้ว นอกจากนี้ การเพาะปลูกข้าวยังมีส่วนทำให้เกิดการปล่อยก๊าซมีเทนจากพื้นที่นาที่มีน้ำท่วมขัง ขณะที่การใช้ปุ๋ยในปริมาณมากเกินความจำเป็นยิ่งเพิ่มภาระต่อสิ่งแวดล้อม

รายงานดังกล่าวเสนอแนะให้อินเดียส่งเสริมแนวทางการเพาะปลูกที่ใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การให้น้ำแบบเปียกสลับแห้ง (Alternate Wetting and Drying: AWD) และการปลูกข้าวโดยวิธีหว่านเมล็ดโดยตรง (Direct-Seeded Rice: DSR) ควบคู่กับการส่งเสริมการปรับเปลี่ยนไปปลูกพืชชนิดอื่นในพื้นที่ที่ประสบปัญหาทรัพยากรน้ำใต้ดินตึงตัว นอกจากนี้ ยังเรียกร้องให้เพิ่มมูลค่าการส่งออกผ่านการปรับปรุงคุณภาพ การสร้างแบรนด์ การแปรรูป และการตรวจสอบย้อนกลับ แทนที่จะพึ่งพาการเพิ่มปริมาณการส่งออกเป็นหลัก

ข้อเสนอแนะในภาพรวมคือ อินเดียควรรักษาความสามารถในการแข่งขันในตลาดโลกไว้ ควบคู่กับการเพิ่มรายได้จากการส่งออก และลดผลกระทบต่อทรัพยากรน้ำและสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากกระบวนการผลิตข้าว

ที่มา Oryza.com

บังคลาเทศ

ตามรายงานของสำนักข่าว The Business Standard รัฐบาลบังกลาเทศได้กำหนดเป้าหมายการรับซื้อข้าวเปลือกและข้าวสารจากตลาดภายในประเทศรวม 850,000 ตัน ในช่วงฤดูการผลิตข้าวอามัน (Aman) ปีการผลิต 2569/70 (2026-27) เพื่อสนับสนุนเกษตรกรและเสริมสร้างความมั่นคงทางอาหารของประเทศ

เป้าหมายการรับซื้อดังกล่าวประกอบด้วย ข้าวเปลือกจำนวน 300,000 ตัน ในราคากิโลกรัมละ 35 ตากา (Tk) หรือประมาณ 281 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน ข้าวนึ่ง (Parboiled Rice) จำนวน 500,000 ตัน ในราคากิโลกรัมละ 49 ตากา หรือประมาณ 393 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน และข้าวสารที่ไม่ใช่ข้าวนึ่ง (Non-Parboiled Rice) จำนวน 50,000 ตัน ในราคากิโลกรัมละ 48 ตากา หรือประมาณ 385 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอาหารได้เปิดเผยเป้าหมายการรับซื้อข้าวของประเทศต่อรัฐสภาเมื่อวันที่ 15 พฤศจิกายน 2569 ภายหลังจากที่คณะกรรมการวางแผนและติดตามด้านอาหาร (Food Planning and Monitoring Committee: FPMC) ได้ให้ความเห็นชอบเมื่อวันที่ 8 พฤศจิกายน 2569 ทั้งนี้ เป้าหมายการรับซื้อเฉพาะรายเขตสำหรับเขตโกปาลคัญช์ (Gopalganj) จะประกาศให้ทราบภายหลังจากการประเมินประมาณการผลผลิตในพื้นที่และกำลังการสีข้าวของโรงสีในท้องถิ่น

เมื่อเปรียบเทียบกับฤดูการผลิตอามันที่ผ่านมา รัฐบาลได้ปรับเพิ่มราคารับซื้อข้าวเปลือกขึ้นกิโลกรัมละ 1 ตากา ขณะที่ปรับลดราคารับซื้อข้าวนึ่งและข้าวสารที่ไม่ผ่านกระบวนการนึ่งลงกิโลกรัมละ 1 ตากา การรับซื้อข้าวเปลือกเริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ 14 พฤศจิกายน 2569 ส่วนการรับซื้อข้าวสารมีกำหนดเริ่มต้นในวันที่ 1 ธันวาคม 2569 โดยการรับซื้อทั้งสองประเภทจะดำเนินต่อเนื่องไปจนถึงวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2570

โครงการรับซื้อดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างหลักประกันให้เกษตรกรสามารถจำหน่ายผลผลิตได้ในราคาที่เหมาะสมและให้ผลตอบแทนที่คุ้มค่า ควบคู่กับการรักษาระดับปริมาณสำรองธัญพืชอาหารของรัฐบาลให้เพียงพอ และเสริมสร้างความมั่นคงทางอาหารภายในประเทศ

ที่มา Oryza.com

อิหร่าน

องค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ (Food and Agriculture Organization of the United Nations: FAO) เผยแพร่รายงานสถานการณ์และแนวโน้มความมั่นคงทางอาหาร (GIEWS Country Brief) ฉบับ

ล่าสุดสำหรับอิหร่าน โดย FAO ประเมินว่า ในปี 2569 อิหร่านจะมีผลผลิตข้าวประมาณ 4 ล้านตัน ในรูปข้าวเปลือก ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยในช่วง 5 ปีย้อนหลังเกือบร้อยละ 7 ตามรายงาน GIEWS Country Brief ฉบับลงวันที่ 10 พฤศจิกายน 2569

การเก็บเกี่ยวข้าวฤดูผลิตปี 2569 ในจังหวัดผู้ผลิตสำคัญทางภาคเหนือของประเทศ ได้แก่ กีลาน (Gilan) มาซันดาราน (Mazandaran) และโกเลสถาน (Golestan) เสร็จสิ้นแล้วในเดือนกันยายนที่ผ่านมา โดยสภาพแวดล้อมและปัจจัยการผลิตที่เอื้ออำนวยต่อการเพาะปลูกเป็นปัจจัยสนับสนุนให้ผลผลิตสูงกว่าค่าเฉลี่ย

ด้านราคาข้าวปลีกในกรุงเตหะราน (Tehran) ในเดือนตุลาคม 2569 โดยรวมทรงตัวเมื่อเทียบกับเดือนก่อนหน้า แต่ยังคงอยู่ในระดับสูงกว่าช่วงเดียวกันของปีก่อนอย่างมีนัยสำคัญ สะท้อนแรงกดดันจากภาวะเงินเฟ้อที่ยังคงต่อเนื่องและการอ่อนค่าของเงินเรียลอิหร่าน

ในช่วงเดือนสิงหาคม–กันยายน 2569 ราคาผู้บริโภคสินค้าอาหาร เครื่องดื่ม และยาสูบ เพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 122 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน ขณะที่ราคาขนมปังและธัญพืชปรับตัวเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 103 ในช่วงเวลาเดียวกัน นอกจากนี้ การอ่อนค่าของสกุลเงินอิหร่านอย่างต่อเนื่อง ท่ามกลางความขัดแย้งในภูมิภาคและการหยุดชะงักของการค้า ยังส่งผลให้ต้นทุนการนำเข้าและต้นทุนการผลิตปรับตัวสูงขึ้น

ขณะเดียวกัน ภาคเกษตรกรรมของอิหร่านยังคงเผชิญความกังวลจากต้นทุนปัจจัยการผลิตทางการเกษตรที่อยู่ในระดับสูง โดยเฉพาะปุ๋ยและเมล็ดพันธุ์ รวมถึงระดับน้ำในอ่างเก็บน้ำที่ให้บริการพื้นที่เกษตรกรรมสำคัญยังคงอยู่ในระดับต่ำ

ทั้งนี้ รัฐบาลอิหร่านยังคงดำเนินมาตรการคุ้มครองทางสังคมเพื่อช่วยเหลือครัวเรือนกลุ่มเปราะบางอย่างต่อเนื่อง อาทิ การให้เงินช่วยเหลือโดยตรงและโครงการบัตรกำนัลอาหารอิเล็กทรอนิกส์ (Kalabarg) ซึ่งคาดว่าจะดำเนินต่อไปจนถึงสิ้นปีปฏิทินอิหร่านในเดือนมีนาคม 2570

ที่มา Oryza.com

กาน่า

สำนักข่าวบลูมเบิร์ก (Bloomberg) รายงานว่า กานามีแผนห้ามนำเข้าข้าวเชิงพาณิชย์ภายในปี 2573 ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของยุทธศาสตร์ในภาพรวมเพื่อเสริมสร้างความแข็งแกร่งให้แก่ภาคการผลิตสินค้าเกษตรภายในประเทศและลดการพึ่งพาการนำเข้าอาหารจากต่างประเทศ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังของกานาได้ประกาศแผนดังกล่าวระหว่างการนำเสนอร่างงบประมาณประจำปี 2570 เมื่อวันที่ 12 พฤศจิกายน 2569

โครงการริเริ่มดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของโครงการเศรษฐกิจใหม่ (New Economy Program) ของรัฐบาล ซึ่งกำหนดแผนการลงทุนมูลค่า 10,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในระยะเวลา 4 ปี เพื่อเร่งอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจให้เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 8 ภายในปี 2573 โดยโครงการนี้จะมุ่งเน้นการลงทุนในสาขาเศรษฐกิจที่สามารถสร้างการจ้างงานได้ในระดับสูง ได้แก่ ธุรกิจการเกษตร (Agribusiness) โครงสร้างพื้นฐาน ภาคการผลิต การท่องเที่ยว และแร่ธาตุสำคัญ (Critical Minerals)

ทั้งนี้ กานาตั้งเป้าหมายการเติบโตทางเศรษฐกิจไว้ที่ร้อยละ 5.2 ในปี 2570 เมื่อเทียบกับอัตราการเติบโตที่ประเมินไว้ที่ร้อยละ 5.7 ในปี 2569 โดยรัฐบาลกำลังปรับเปลี่ยนแนวทางการดำเนินนโยบายจากการใช้นโยบาย

รัดเข็มขัดทางการคลัง (Fiscal Austerity) ไปสู่การเพิ่มการลงทุนเพื่อสนับสนุนการขยายตัวทางเศรษฐกิจ ภายหลังจากที่กานาผิดนัดชำระหนี้ในปี 2565

ก่อนหน้านี้มีรายงานว่า รัฐบาลกานาอยู่ระหว่างพิจารณากำหนดมาตรการให้ผู้นำเข้าข้าวต้องจัดซื้อข้าวที่ผลิตภายในประเทศในปริมาณเทียบเท่ากับร้อยละ 50 ของปริมาณข้าวที่ประสงค์จะนำเข้า ก่อนที่จะได้รับใบอนุญาตนำเข้า ภายใต้นโยบายที่รัฐบาลเสนอขึ้นเพื่อส่งเสริมและเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่การผลิตข้าวภายในประเทศ

นายดร. แคสเซียล อาโต ฟอร์สัน (Dr Cassiel Ato Forson) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ประกาศข้อเสนอดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของความพยายามในการลดการพึ่งพาการนำเข้าข้าวของประเทศ สร้างตลาดรองรับผลผลิตที่แน่นอนให้แก่เกษตรกรภายในประเทศ และส่งเสริมการลงทุนในภาคการเกษตร

ในการพบปะหารือกับนักศึกษาและประชาคมมหาวิทยาลัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีควาเม เอ็นครูมาห์ (Kwame Nkrumah University of Science and Technology: KNUST) ภายใต้หัวข้อเศรษฐกิจใหม่ (New Economy) นายฟอร์สันอธิบายว่า ผู้นำเข้าที่ประสงค์จะนำเข้าข้าวจำนวน 100,000 ตัน อาจต้องแสดงหลักฐานว่าได้จัดซื้อข้าวจากผู้ผลิตภายในประเทศแล้วจำนวน 50,000 ตัน จึงจะได้รับอนุญาตให้นำเข้า

เขากล่าวว่า รัฐบาลจำเป็นต้องกำหนดมาตรการแทรกแซงอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อคุ้มครองเกษตรกรภายในประเทศ และป้องกันไม่ให้ข้าวนำเข้าส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมการเกษตรในประเทศ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังยังเปิดเผยแผนการเพิ่มความเข้มงวดในหลักเกณฑ์การจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ เพื่อกำหนดให้หน่วยงานและสถาบันที่ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากรัฐบาลให้ความสำคัญกับการจัดซื้อข้าวที่ผลิตภายในประเทศ โดยเฉพาะภายใต้โครงการโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายฟรี (Free Senior High School: Free SHS)

นายฟอร์สันตั้งคำถามว่า เหตุใดเกษตรกรผู้ปลูกข้าวของกานายังคงประสบปัญหาในการหาตลาดรองรับผลผลิต ทั้งที่รัฐบาลมีค่าใช้จ่ายสำหรับโครงการ Free SHS ในแต่ละปีสูงถึง 4,500–5,000 ล้านเซดี (GH₵) เขาระบุว่า ในจำนวนงบประมาณดังกล่าว มีประมาณ 3,500 ล้านเซดี (GH₵) ที่ใช้สำหรับค่าอาหารของนักเรียน ซึ่งถือเป็นโอกาสสำคัญสำหรับผู้ผลิตข้าวภายในประเทศในการเข้าถึงตลาดที่มีความต้องการอย่างต่อเนื่องและแน่นอน

นายฟอร์สันให้เหตุผลว่า การใช้จ่ายเงินงบประมาณภาครัฐควรดำเนินการในลักษณะที่ช่วยกระตุ้นการผลิตภายในประเทศ สนับสนุนผู้ประกอบการท้องถิ่น และทำให้การใช้จ่ายของรัฐบาลก่อให้เกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจภายในประเทศ

ที่มา Oryza.com

สหภาพยุโรป

ข้อมูลการติดตามสถานการณ์การค้าศุลกากรของคณะกรรมาธิการยุโรป (European Commission) ระบุว่า ในช่วง 8 สัปดาห์แรกของปีการตลาด 2569/70 (Marketing Year: MY) ระหว่างวันที่ 1 กันยายน 2569–31 สิงหาคม 2570 การนำเข้าและส่งออกข้าวของสหภาพยุโรป (EU) ปรับตัวลดลงเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีการตลาดก่อนหน้า โดยมีรายละเอียดดังนี้

ด้านการนำเข้าข้าว ในช่วงวันที่ 1 กันยายน–8 พฤศจิกายน 2569 สหภาพยุโรปนำเข้าข้าวรวม 235,919 ตัน (คิดเป็นข้าวสาร) ลดลงร้อยละ 5.22 จากปริมาณ 248,917 ตันในช่วงเดียวกันของปีการตลาด 2568/69

การนำเข้าดังกล่าวประกอบด้วย ข้าวเปลือก 6 ตัน ข้าวกล้อง 68,215 ตัน และข้าวสารรวมถึงข้าวสารที่ผ่านการสีบางส่วน 167,698 ตัน โดยในส่วนของข้าวสารและข้าวสารที่ผ่านการสีบางส่วน แบ่งเป็นข้าวพันธุ์อินดิกา (Indica) จำนวน 207,953 ตัน และข้าวพันธุ์จาปอนิกา (Japonica) จำนวน 27,966 ตัน

สำหรับแหล่งนำเข้าข้าวสารและข้าวสารที่ผ่านการสีบางส่วน กัมพูชาเป็นผู้ส่งออกอันดับหนึ่งมายังสหภาพยุโรป ปริมาณ 39,297 ตัน คิดเป็นร้อยละ 27.8 รองลงมา ได้แก่ ไทย 27,675 ตัน (ร้อยละ 19.5) อินเดีย 26,190 ตัน (ร้อยละ 18.5) เมียนมา 25,558 ตัน (ร้อยละ 18.1) และปากีสถาน 14,984 ตัน (ร้อยละ 10.6)

ด้านการส่งออกข้าว ในช่วงวันที่ 1 กันยายน–25 ตุลาคม 2569 สหภาพยุโรปส่งออกข้าวรวม 39,187 ตัน (คิดเป็นข้าวสาร) ลดลงร้อยละ 35 จากปริมาณ 60,247 ตันในช่วงเดียวกันของปีการตลาด 2568/69

การส่งออกประกอบด้วย ข้าวเปลือก 588 ตัน ข้าวกล้อง 1,719 ตัน และข้าวสารรวมถึงข้าวสารที่ผ่านการสีบางส่วน 36,879 ตัน โดยในส่วนของข้าวสารและข้าวสารที่ผ่านการสีบางส่วน แบ่งเป็นข้าวพันธุ์อินดิกา 14,607 ตัน และข้าวพันธุ์จาปอนิกา 24,579 ตัน

สหราชอาณาจักรยังคงเป็นตลาดส่งออกข้าวสารและข้าวสารที่ผ่านการสีบางส่วนอันดับหนึ่งของสหภาพยุโรป โดยนำเข้า 6,762 ตัน คิดเป็นร้อยละ 48.1 รองลงมา ได้แก่ สวิตเซอร์แลนด์ 2,702 ตัน (ร้อยละ 19.2) นอร์เวย์ 875 ตัน (ร้อยละ 6.2) สหรัฐอเมริกา 606 ตัน (ร้อยละ 4.3) และประเทศอื่น ๆ 518 ตัน (ร้อยละ 3.7)

ทั้งนี้ ไทยยังเป็นแหล่งนำเข้าข้าวสารและข้าวสารที่ผ่านการสีบางส่วนอันดับสองของสหภาพยุโรป ในช่วงข้อมูลดังกล่าว ด้วยปริมาณ 27,675 ตัน หรือร้อยละ 19.5 ของการนำเข้าจากแหล่งที่ระบุ ขณะที่กัมพูชายังคงเป็นคู่แข่งอันดับหนึ่ง โดยมีปริมาณส่งออก 39,297 ตัน

ตามรายงานของสำนักข่าว The Hindu Business Line ซึ่งอ้างอิงข้อมูลจากระบบแจ้งเตือนอย่างรวดเร็วสำหรับอาหารและอาหารสัตว์ (Rapid Alert System for Food and Feed: RASFF) ระบุว่า สหภาพยุโรป (European Union: EU) ได้ออกประกาศแจ้งปฏิเสธการนำเข้าสินค้าที่มีส่วนประกอบจากข้าวของจีนเพิ่มอีก 3 รายการ นับตั้งแต่วันที่ 15 กันยายนที่ผ่านมา หลังตรวจพบสิ่งมีชีวิตดัดแปลงพันธุกรรม (Genetically Modified Organisms: GMOs) ที่ไม่ได้รับอนุญาต ส่งผลให้ในปีนี้มีสินค้าจากจีนที่ถูกปฏิเสธการนำเข้าจากกรณีดังกล่าวรวมทั้งสิ้น 8 รายการ

เยอรมนีได้ออกประกาศแจ้งเตือนจำนวน 2 ครั้ง เมื่อวันที่ 9 และ 11 พฤศจิกายน โดยกรณีล่าสุดเกี่ยวข้องกับข้าวเกรียบรสซอสบาร์บีคิว (Barbecue-flavored Rice Crackers) ส่วนประกาศเมื่อวันที่ 9 พฤศจิกายนเป็นกรณีตรวจพบการดัดแปลงพันธุกรรมที่ไม่ได้รับอนุญาตในข้าว ก่อนหน้านี้ เบลเยียมได้รายงานการตรวจพบร่องรอยของสิ่งมีชีวิตดัดแปลงพันธุกรรมในขนมข้าวของจีน (Chinese Rice Cakes) เมื่อวันที่ 24 กันยายนที่ผ่านมา

สำหรับการแจ้งเตือนของระบบ RASFF ก่อนหน้านี้ในปีนี้ ครอบคลุมผลิตภัณฑ์จากข้าวของจีนหลายประเภท ได้แก่ ข้าวเกรียบ บะหมี่ และแป้งข้าว จากข้อมูลที่มีอยู่ พบว่าในช่วงปี 2545–2568 สหภาพยุโรปได้ออกประกาศแจ้งเตือนที่เกี่ยวข้องกับการตรวจพบ GMO ในสินค้าส่งออกอาหารจากจีนมากกว่า 275 ครั้ง โดยในจำนวนนี้เป็นการแจ้งเตือนเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์จากข้าวมากกว่า 125 ครั้ง ในช่วงปี 2549–2568

การตรวจพบดังกล่าวก่อให้เกิดความกังวลว่า ข้าวดัดแปลงพันธุกรรมที่ไม่ได้รับอนุญาตอาจรั่วไหลจากโครงการทดลองทางวิทยาศาสตร์ในอดีตของจีนเข้าสู่ห่วงโซ่อุปทานเชิงพาณิชย์ แม้ว่าจีนจะปฏิเสธว่าไม่มีการเพาะปลูกข้าวดัดแปลงพันธุกรรมในประเทศ แต่กลับมีการตรวจพบร่องรอยของสารพันธุกรรมดัดแปลงในสินค้าส่งออกประเภทผลิตภัณฑ์จากข้าวของจีนซ้ำหลายครั้ง

ขณะเดียวกัน นับตั้งแต่เดือนมีนาคม 2569 จีนยังคงปฏิเสธการนำเข้าข้าวจากอินเดียอย่างต่อเนื่อง โดยอ้างเหตุผลว่ามีการปนเปื้อน GMO นอกจากนี้ จีนยังได้ปฏิเสธสินค้าจากคาซัคสถาน รัสเซีย ยูเครน เบลารุส และญี่ปุ่น เนื่องจากถูกกล่าวหาว่าตรวจพบ GMO ในน้ำมันเมล็ดเรพซีด (Rapeseed Oil) และแป้งสาลี ทั้งนี้ ในช่วงเดือนมกราคม–มิถุนายน 2569 จีนปฏิเสธสินค้านำเข้าสูงเป็นประวัติการณ์ถึง 146 รายการ ซึ่งเกือบ 4 เท่าของจำนวน 38 รายการที่ถูกปฏิเสธในปี 2568

อย่างไรก็ตาม รายงานระบุว่า จนถึงขณะนี้ยังไม่มีสินค้าข้าวจากอินเดียรายการใดถูกสหภาพยุโรปปฏิเสธการนำเข้าเนื่องจากการปนเปื้อน GMO

ที่มา Oryza.com

TREA